

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

projekt z dnia 28 maja 2018 r.

Zatwierdzam, dnia.....

.....

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI

PROGRAMU

RATOWNICTWA

I OCHRONY LUDNOŚCI

NA LATA 2014 - 2020

w 2017 roku

Warszawa 2017

Sprawozdanie zostało przygotowane
w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

Spis treści

Wstęp	5
Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności	7
Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności.....	7
Zarządzanie Kryzysowe / Plany zarządzania kryzysowego.....	7
System powiadamiania ratunkowego.....	7
Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego.....	9
Inne działania wpisujące się w realizację zadań Celu 1.....	12
Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.	14
Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności.....	19
Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa.....	20
Organizacje realizujące zadania ratownictwa wodnego.....	20
Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami.....	21
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 1.....	33
Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych	34
Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sferze ochrony ludności i ratownictwa.....	34
Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze.....	34
Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych.....	42
Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego, w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.	49
Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy.....	50
Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.....	51
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2.....	59
Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym	61
Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkolą służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze.....	61
Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużywania w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.	70
Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.	73

Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM	74
Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych	77
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3	80
Podsumowanie prac w 2017 roku	82
Wykaz najważniejszych zadań/przedsięwzięć zakończonych w ramach Programu w 2017 roku:	84
Spis tabel	85

Wstęp

W dniu 29 kwietnia 2014 roku Rada Ministrów przyjęła *Uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020”¹*, zwanego dalej Programem. Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 2013 roku w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2017*, Program jest wspólnym przedsięwzięciem Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Zdrowia oraz Obrony Narodowej. Obejmuje on kwestie wzajemnych relacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz systemu powiadamiania ratunkowego.

Program Ratownictwa i Ochrony Ludności jest pierwszym dokumentem, który całościowo i kompleksowo opisuje problematykę organizacji działań ratowniczych podejmowanych w celu ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przez wszystkie podmioty publiczne i społeczne realizujące te zadania. Wskazuje cele, które mają być zrealizowane w sferze ratownictwa i ochrony ludności w latach 2014–2020, warunki ich osiągnięcia oraz podstawowe instrumenty prawne, finansowe i organizacyjne, jakie są do tego niezbędne. Celem strategicznym Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020 jest nowoczesna i efektywna ochrona ludności i ratownictwo odpowiadające na wyzwania związane z bezpieczeństwem obywateli.

Program powinien być wykorzystywany, jako strategiczny dokument wskazujący cele i kierunki rozwoju ochrony ludności, także na potrzeby przyszłych prac legislacyjnych w tym obszarze, ale przede wszystkim do doskonalenia elementów tych systemów. Powinien być także pomocny przy sporządzaniu wniosków o wykorzystanie środków z funduszy europejskich przeznaczonych na szeroko rozumiane bezpieczeństwo wewnętrzne.

Program określa następujące cele szczegółowe:

- Cel 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności,
- Cel 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych,
- Cel 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym.

Realizacja działań oraz przedsięwzięć kluczowych przewidzianych w obrębie każdego z celów przyczynia się do zaspokajania oczekiwań społecznych związanych z dalszą poprawą bezpieczeństwa obywateli (w tym bezpieczeństwa związanego z ochroną ich życia i zdrowia w przypadku nagłych zagrożeń) i efektywniejszą ochroną mienia i środowiska przed złożonymi zagrożeniami związanymi z zagrożeniami katastrofami naturalnymi i spowodowanymi przez działalność człowieka, a także z długofalowym oddziaływaniem czynników klimatycznych

---

¹ Uchwała nr 59/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 roku, Komunikat Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 listopada 2014 roku o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 (M.P. poz. 1076).

i skutków rozwoju cywilizacyjnego (oddziaływanie działalności przemysłowej i infrastruktury technicznej na warunki życia ludzi).

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie informacji o realizacji zadań w 2017 roku, w ramach Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności, nadesłanych przez podmioty realizujące zadania opisane w Programie.

Zgodnie z zapisami Programu, co 4 lata sporządzany jest okresowy raport z realizacji, który stanowi podstawę strategicznego monitorowania stopnia osiągniętych celów. Rok 2017 jest właśnie czwartym rokiem realizacji Programu. Dlatego też dokonano analizy wskaźników monitorowania. Wyniki analizy zostały umieszczone

Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności

Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej

W Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej powołano Zespół *Decyzją nr 10 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 4 lutego 2016 roku w sprawie powołania zespołu do spraw przygotowania projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej*. Zespół opracował projekt przedmiotowej ustawy, który następnie w dniu 14 marca 2016 roku przesłał w celu merytorycznej weryfikacji zaproponowanych rozwiązań do wojewodów oraz Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego z jednoczesną prośbą o analizę i przesłanie uwag.

Na początku 2017 roku skonsultowany projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej przesłano do MSWiA. W dniu 13 marca 2017 roku Sekretarz Stanu w MSWiA – Pan Jarosław Zieliński wyraził zgodę na prowadzenie prac legislacyjnych nad przedmiotowym projektem. Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji w marcu 2017 r. został skierowany do Zespołu do spraw Oceny Skutków Regulacji. Następnie, projekt ustawy został poddany konsultacją na poziomie uzgodnień wewnątrzresortowych w czerwcu 2017 r. W dniu 2 sierpnia 2017 roku Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA skierował pismo do Departamentu Prawnego MSWiA, który następnie przygotował wniosek do Przewodniczącego Zespołu ds. Programowania Prac Rządu o wpisanie projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej ustawy do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów. Jednak prace nad ww. projektem odłożono, gdyż w związku z nawałnicami z sierpnia 2017 r., Zarządzeniem nr 101 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 2017 r. powołano Międzyresortowy Zespół do oceny funkcjonowania systemu ratownictwa i zarządzania kryzysowego. Wobec faktu, że w ramach prac tego Zespołu, wypracowano wnioski i rekomendacje mające wpływ na kształt projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, odłożono prace nad regulacją, do czasu wypracowania ostatecznych wniosków. W projekcie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, istotnie uwzględniono część (możliwych do wprowadzenia w tym akcie prawnym) rekomendacji i wniosków Zespołu. Następnie, już poprawiony projekt ustawy został skierowany do wpisania do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów. W toku prac Zespołu do Spraw Programowania Prac Rządu, uwagi zgłaszało Ministerstwo Rozwoju i Finansów, po ich wyjaśnieniu, projekt ostatecznie został wpisany do Wykazu prac Legislacyjnych Rady Ministrów w styczniu 2018 r. (nr w Wykazie UD 345).

Zarządzanie Kryzysowe/Plany zarządzania kryzysowego

W 2017 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zatwierdził 6 planów zarządzania kryzysowego województwa: pomorskiego, śląskiego, zachodniopomorskiego, małopolskiego, dolnośląskiego i podkarpackiego, zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz.209 i 1566).

Ponadto Minister SWiA wydał w dniu 20 kwietnia 2017 r. Zarządzenie Nr 16 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego zgodnie z art. 14 ust. 3 ww. ustawy.

W 2017 roku zostały zrealizowane również zadania określone w art. 6 ust. 5 i 5a ustawy o zarządzaniu kryzysowym związane z ochroną infrastruktury krytycznej. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku 16 na 18 obiektów systemu ratownictwa miało zatwierdzone przez Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa plany ochrony IK.

System powiadamiania ratunkowego

W 2017 r. system powiadamiania ratunkowego funkcjonował w ujednoliconym kształcie², a jego praca przebiegała bez zakłóceń. Przeprowadzone zostały działania na rzecz doskonalenia funkcjonowania systemu, zarówno w sferze organizacyjnej, proceduralnej, jak i technicznej. W szczególności podjęto prace na rzecz zapewnienia minimalnie krótkiego czasu oczekiwania dzwoniącego na odebranie połączenia - średni czas oczekiwania na odebranie połączenia w centrum powiadamiania ratunkowego nie przekraczał 10 sekund, z uwzględnieniem zapowiedzi trwającej ponad 5 sekund oraz procedury przydziału do wolnego operatora.

W 2017 r. we wszystkich 17 centrach powiadamiania ratunkowego zarejestrowano łącznie 18.997.544 zgłoszeń przychodzących, z czego aż 8.463.820 (44,55% wszystkich) stanowiły zgłoszenia fałszywe, złośliwe lub niezasadne, a w 6.621.363 przypadkach (34,85% wszystkich) dzwoniący anulował połączenie przed przydzieleniem połączenia na stanowisko operatora numerów alarmowych, tj. w ciągu kilku pierwszych sekund. W porównaniu z 2016 r. ogólna liczba zgłoszeń alarmowych zmalała o 484.743. W odniesieniu do zgłoszeń fałszywych, złośliwych lub niezasadnych, ich odsetek zmniejszył się o 2,08%, natomiast odnośnie zgłoszeń anulowanych ich odsetek wzrósł o 0,75%.

System Informatyczny Centrów Powiadamiania Ratunkowego, który wspomaga pracę operatorów numerów alarmowych, rejestruje również zgłoszenia utworzone w systemach informatycznych Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Państwowego Ratownictwa Medycznego, z którymi współpracuje. W roku 2017 zarejestrowano 1.357.480 zdarzeń utworzonych przez dyspozytorów służb.

Znaczącym działaniem w rozwoju systemu w 2017 r. było rozpoczęcie pilotażowego przejęcia obsługi numeru alarmowego 997 przez centrum powiadamiania ratunkowego w województwie śląskim. Wszystkie zgłoszenia kierowane do numeru alarmowego 997 z terenu województwa śląskiego są obsługiwane według tych samych procedur, co zgłoszenia kierowane na numer alarmowy 112. Liczba zgłoszeń alarmowych w CPR w Katowicach w grudniu 2017 r. wzrosła o 50.430 w stosunku do analogicznego okresu w roku poprzednim. W ramach pilotażowego przełączenia, w terminie od 13 do 24 listopada 2017 r., przekierowano do centrum powiadamiania ratunkowego w Katowicach 10.421 połączeń z numeru alarmowego 997. Pilotaż jest kontynuowany w pozostałych województwach, a jego zakończenie planowane jest na koniec 2018 r.

W 2017 r. osiągnięto pełną funkcjonalność Systemu Informatycznego CPR w zakresie przekazywania zgłoszeń drogą elektroniczną (formatki) do systemów dziedzinowych służb.

---

² <https://bip.mswia.gov.pl/bip/system-powiadamiania-ra/25313,Raportu-z-funkcjonowania-systemu-powiadamiania-ratunkowego-w-2017-r.html>

W związku z uruchamianiem Systemu Wspomagania Dowodzenia PRM w dyspozytoriach medycznych, zgłoszenia alarmowe kierowane z centrów powiadamiania ratunkowego przekazywane są do stanowisk dyspozytorów medycznych drogą elektroniczną (przekazywanie zgłoszeń drogą elektroniczną do dyspozytorów Policji i Państwowej Straży Pożarnej trwa już od 2016 r.).

W 2017 r. przeprowadzony został także konkurs na aplikację mobilną do *wysyłania zgłoszeń alarmowych, w szczególności przez osoby głuche lub niedosłyszące*. Wytypowano zwycięską aplikację Alarm112, która docelowo ma umożliwić osobom głuchym i niedosłyszącym przekazywanie informacji na temat zdarzeń zagrażających życiu i zdrowiu oraz skuteczną komunikację z operatorami numerów alarmowych w CPR.

Dodatkowo, od 1 października 2017 r. operatorzy numerów alarmowych obsługują zgłoszenia alarmowe kierowane z automatycznych systemów informowania o wypadkach samochodowych (eCall), w ramach realizacji obowiązku zapewnienia przez centra powiadamiania ratunkowego obsługi tego typu zgłoszeń, wynikającego z przepisów prawa unijnego.

Od 2013 roku SWD Policji był wdrożony we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji. System znajduje się w fazie eksploatacji. Na bieżąco realizowane są procesy monitorowania pracy systemu oraz prace modernizacyjne związane z oceną bieżącej eksploatacji, dostosowania funkcjonalności systemu wynikające ze zmian formalnych i prawnych oraz potrzeb użytkowników. W 2017 r. SWD Policji został wdrożony we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji, na obszarze całego kraju. System współpracuje w sposób automatyczny, zapewniając pełną elektroniczną wymianę informacji z Systemem Informatycznym Powiadamiania Ratunkowego oraz z SWD PRM, SWD PSP.

Dzięki wdrożeniu systemu usprawniono oraz zapewniono koordynację działań i racjonalnego wykorzystania zasobów służb ratowniczych, uczestniczących w realizacji obsługi zgłoszeń alarmowych.

Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego

Ministerstwo Zdrowia podjęło działania, które zapewniły optymalny poziom finansowania gotowości jednostek systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) do realizacji świadczeń opieki zdrowotnej przez zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, w celu zachowania ciągłości leczenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Ministerstwo Zdrowia przekazało na rzecz szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) kwotę w wysokości 1.359.362.360,15 zł, na Zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) kwotę 1.890.210.000,00 zł, a na potrzeby Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (LPR) – 120.159.000,00 zł. Dzięki temu zapewniono finansowania świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez te podmioty.

Zadanie te realizowane są na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U z 2016 r. poz. 1868, z późn. zm.).

W latach 2014–2015 w ramach Priorytetu XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013, Działanie 12.1 *Rozwój systemu ratownictwa medycznego* wsparcie ze środków unijnych uzyskały projekty przyczyniające się do zapewnienia udzielania świadczeń medycznych na wysokim poziomie, opartym o standardy obowiązujące w państwach Unii Europejskiej, tj. projekty dotyczące zakupu ambulansów, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz centrów urazowych, budowy/remontu lądowisk przyszpitalnych oraz budowy/remontu i doposażenia baz LPR. W efekcie działań zrealizowanych w ramach POIiŚ 2007 – 2013 o łącznej wartości ok. 860 mln zł w latach 2007 – 2015:

1. zakupiono 335 ambulansów na potrzeby ratownictwa medycznego,
2. rozbudowano, wyremontowano lub doposażono 13 centrów urazowych,
3. zmodernizowano i/lub doposażono 92 szpitalne oddziały ratunkowe (zakupiono nowoczesne aparaty i urządzenia niezbędne do diagnostyki i leczenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (aparaty RTG z ramieniem C, kardiomonitor, aparaty do znieczulenia dzieci i dorosłych, respiratory stacjonarne i transportowe, defibrylatory, ultrasonografy, a także mobilne stoły operacyjno-zabiegowe), zapewniono dostęp do lądowiska dla helikopterów).
4. wybudowano lub wyremontowano 75 lądowisk dla helikopterów, ułatwiających transport pacjentów do szpitalnych oddziałów ratunkowych,
5. wybudowano i doposażono 11 baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

W ramach osi priorytetowej IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020, Działanie 9.1 - *Infrastruktura ratownictwa medycznego* realizowane są projekty dotyczące przebudowy, rozbudowy i wyposażenia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz tworzenia nowych, modernizacji istniejących centrów urazowych oraz budowy nowych, remontu lądowisk przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w udzielaniu świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, remontu i doposażenia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz doposażenia śmigłowców w sprzęt umożliwiający loty w trudnych warunkach atmosferycznych i w nocy.

Od początku realizacji POIiŚ 2014–2020 w ramach Działania 9.1 zawarto 175 umów o dofinansowanie na łączną kwotę ok 880 mln zł, w tym dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości ok. 622,5 mln zł:

1. 139 umów na realizację inwestycji w zakresie wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych,
2. 12 umów na realizację inwestycji w zakresie modernizacji istniejących centrów urazowych,
3. 10 umów na realizację inwestycji w zakresie utworzenia nowych centrów urazowych,

4. 4 umowy na realizację inwestycji w zakresie budowy lub remontu całodobowych lotnisk lub lądowisk dla śmigłowców przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego,
5. 9 umów na realizację inwestycji w zakresie utworzenia nowych SOR,
6. 1 umowę na realizację inwestycji w zakresie wyposażenia śmigłowców ratowniczych w sprzęt umożliwiający loty w trudnych warunkach atmosferycznych i w nocy.

W ramach Osi priorytetowej IX PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Działanie 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego w 2017 roku podpisanych zostało 117 umów o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości ok. 420,7 mln zł.

W 2017 roku zakończono dwa postępowania konkursowe (ogłoszone w 2016 roku), w zakresie wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk wstępnej intensywnej terapii (roboty budowlane, doposażenie), tj.:

- Konkurs nr POIS.09.01.00-IP.04-00-007/16 dla projektów realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem województwa mazowieckiego;
- Konkurs nr POIS.09.01.00-IP.04-00-008/16 dla projektów realizowanych wyłącznie na terytorium województwa mazowieckiego.

Do dofinansowania wybrano 76 projektów o łącznej wartości ok. 227 mln zł z EFRR. Podpisano 74 umowy o dofinansowanie na kwotę ok. 223 mln zł. Pozostałe inwestycje będą realizowane w ramach trybu pozakonkursowego. Do Wykazu Projektów Zidentyfikowanych w 2017 roku w ramach Działania 9.1 wpisano łącznie 10 projektów:

- 7 projektów dotyczących utworzenia nowych SOR (roboty budowlane, doposażenie);
- 1 projekt dotyczący modernizacji istniejącego CU;
- 1 projekt dotyczący utworzenia nowego CU dla dorosłych;
- 1 projekt w zakresie wsparcia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Realizacja zadań w ramach Działania 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego POIiŚ 2014-2020 planowana jest do 2020 roku (z możliwością przedłużenia do 2023 roku). W 2017 roku w ramach osi IX POIiŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego podpisanych zostało 117 umów o dofinansowanie, w tym:

- 83 umowy na realizację inwestycji w zakresie wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych (około 247,3 mln zł);
- 11 umów na realizację inwestycji w zakresie modernizacji istniejących centrów urazowych (około 18,8 mln zł);

- 10 umów na realizację inwestycji w zakresie utworzenia nowych centrów urazowych (około 87,8 mln zł);
- 4 umowy na realizację inwestycji w zakresie budowy lub remontu całodobowych lotnisk lub lądowisk dla śmigłowców przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego (około 3,3 mln zł);
- 9 umów na realizację inwestycji w zakresie utworzenia nowych SOR (około 63,5 mln zł).

Wsparcie ze środków unijnych skierowane jest dla projektów dotyczących:

- przebudowy, rozbudowy i wyposażenia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) oraz tworzenia nowych SOR;
- modernizacji istniejących centrów urazowych (CU) oraz tworzenia nowych CU;
- budowy/remontu całodobowych lotnisk/lądowisk dla śmigłowców przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, remontu i doposażenia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz wyposażenia śmigłowców w sprzęt umożliwiający loty w trudnych warunkach atmosferycznych i w nocy.

Nadal występuje konieczność rozwoju jednostek systemu PRM na terenach trudnodostępnych, z wyłączeniem obszarów górskich w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, tj. „obszaru Beskidu Niskiego, Beskidu Wyspowego, Beskidu Średniego, Beskidu Sądeckiego, Beskidu Żywieckiego, Beskidu Małego, Beskidu Śląskiego, Bieszczadów, Gorców, Pienin, Sudetów Wschodnich, Sudetów Środkowych, Sudetów Zachodnich, Tatr, pasma Spisko-Gubałowskiego oraz Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej, z wyłączeniem obszarów jednostek osadniczych i dróg publicznych” (na którym to obszarze ratownictwo górskie zapewniają podmioty uprawnione do ratownictwa górskiego). Jednostki PRM nie zapewniają pełnego zabezpieczenia ratownictwa medycznego w jednostkach osadniczych oraz na drogach publicznych w terenach trudnodostępnych, w szczególności w zimie, i działania w zastępstwie ratowników medycznych podejmowane są przez podmioty uprawnione do ratownictwa górskiego. Dzieje się tak np. na terenie małych miast i wsi w Bieszczadach, gdzie Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe wykonuje działania, które powinny być realizowane przez karetki pogotowia, jednak z powodu brak napędu na 4 koła nie mogą dojechać do uszkodzonego w małej miejscowości. Taka sama sytuacja zdarza się na terenie Tatr, włącznie z wycofaniem się z działań na tym terenie LPR.

Inne działania wpisujące się w realizację zadań Celu 1

W Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej opracowano projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (zwanego dalej „ksrg”). Rozporządzenie zostało podpisane 3

lipca 2017 roku i opublikowane w Dz. U. poz. 1319. Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w tej sprawie podyktowane było koniecznością dostosowania treści rozporządzenia do przepisów wynikających z:

1. ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która została zmieniona ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 904 i 1948). Wymieniona ustawa wprowadziła zmiany w art. 14 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* w zakresie współpracy ksrg z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
2. ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej*. Artykuł 22 ustawy dopuszcza możliwość kierowania działaniem ratowniczym na poziomie taktycznym przez strażaków PSP posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadających kwalifikacje zawodowe co najmniej technik pożarnictwa,
3. ustawy z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1868, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2016 r. *w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego* (Dz. U. z 2016 r. poz. 587). Artykuł 11 ust. 3 pkt 7 ww. ustawy dopuszcza możliwość wykonywania zadań zawodowych ratownika medycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej*, włączonych do ksrg. Natomiast ww. rozporządzenie określa katalog możliwych do wykonania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie.

Ponadto w rozporządzeniu dookreślono sferę związaną z zapewnieniem skuteczniejszego funkcjonowania ksrg w ramach poszczególnych dziedzin ratownictwa, zarówno w fazie planistycznej, jak również na etapie prowadzonych działań ratowniczych i ćwiczeń. Ujednolicono w skali kraju organizację poszczególnych dziedzin ratownictwa (wodnego, działań poszukiwawczo-ratowniczych, chemicznego i ekologicznego, medycznego, technicznego oraz wysokościowego), organizacji centralnego odwołu operacyjnego ksrg. Zostały również uregulowane sprawy związane z przygotowaniem podmiotów ksrg do prowadzenia działań w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze biologicznym, w tym terrorystycznym, co pozwoli na zapewnienie właściwego poziomu przygotowania ratowników ksrg.

Policja, poza realizacją zadań ustawowych wynikających z *ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji*, zabezpiecza i wspiera lotniczo działania innych służb z obszaru bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również społeczne organizacje ratownicze. W przypadku wystąpienia klęski żywiołowej Lotnictwo Policji jest zobligowane do włączenia się w działalność ratowniczo-ewakuacyjną. Poszczególne jednostki Lotnictwa Policji działają w zasadzie na terytorium poszczególnych województw, do których zostały przydzielone,

jednak w sytuacjach kryzysowych każdy śmigłowiec może być skierowany w dowolne miejsce w Polsce.

Lotnictwo Policji obecnie eksploatuje 12 statków powietrznych różnych typów śmigłowców, a cała flota rozlokowana jest na 6 lotniskach i lądowiskach w kraju, są to: lotnisko Warszawa-Babice oraz 5 baz terenowych zlokalizowanych przy Komendach Wojewódzkich Policji w Łodzi, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu.

Podstawowym kryterium efektywności służby Lotnictwa Policji jest stała gotowość do działań w sytuacjach kryzysowych. Przykładem takiej w działalności Lotnictwa Policji na rzecz bezpieczeństwa obywateli były loty ewakuacyjno-ratownicze realizowane na rzecz Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratowniczego w 2014 i 2015 roku. Podczas całej operacji zabezpieczenia dyżuru lotniczego dla TOPR, śmigłowiec W-3 Sokół brał udział w 322 akcjach ratowniczych, podczas których udzielono pomocy 125 osobom, w tym przetransportowano zwłoki 3 osób odnalezionych podczas akcji poszukiwawczych. Ogółem wykonano 421 lotów w czasie 133 godzin 32 minut.

Do działań wspierających społeczne organizacje ratownicze jakie realizuje Lotnictwo Policji, wpisują się m.in. zadania:

- udział w zabezpieczeniach policyjnych prowadzonych akcji ratowniczych w związku z zaistniałymi katastrofami i klęskami żywiołowymi, w tym możliwość wykonania akcji ratowniczej wobec ofiar na terenach trudno dostępnych (użycie lin desantowych do przetransportowania ofiar w miejsca bezpieczne),
- w zakresie ochrony przeciwpożarowej (rozpoznanie zagrożeń kompleksów leśnych, przekazywanie informacji o ogniskach pożarów,
- w zakresie zabezpieczenia prewencyjnego porządku na akwenach oraz udziału w akcjach ratowniczych,
- poszukiwanie zwłok za pomocą urządzeń termowizyjnych.

Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej oraz komendy wojewódzkie PSP dążą do zwiększenia sprawności interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Dzięki realizacji tego zadania minimalizowany jest średni czas oczekiwania na przyjazd służb ratowniczych do miejsca zdarzenia. Jest to jedno z podstawowych oczekiwań społecznych w stosunku do służb ratowniczych. Uzyskana wartość miernika oceniana w kontekście społecznych oczekiwań i aspekcie efektywności jest w pełni satysfakcjonująca w ramach wyznaczonego celu.

Podkreślić należy, iż wartość wskaźnika jest uzależniona od stanu organizacyjno-technicznego jednostek KSRG do podjęcia działań ratowniczych w analizowanym okresie. Stan

organizacyjno-techniczny wynika z liczby jednostek KSRG zabezpieczających analizowany obszar, ich rozmieszczenia oraz stanu technicznego pojazdów gaśniczych, jak również dyspozycyjności jednostek OSP. Systematyczny wzrost liczby OSP w KSRG wraz z jednoczesną poprawą stanu technicznego pojazdów gaśniczych oraz większa dyspozycyjność tych jednostek ma znaczący wpływ na czas dotarcia do miejsca zdarzenia. W 2017 roku Komendant Główny PSP włączył 80 jednostek OSP do KSRG oraz 4 jednostki Wojskowej Straży Pożarnej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej zapewnia dotarcie w czasie krótszym niż 15 minut na obszarze chronionym JRG SGSP do 100% populacji. Zadanie realizowane w sposób ciągły, a średni czas dojazdu do zdarzenia ratowniczego w 2016 roku wyniósł 6 min. 4 sek. Szkoła Główna Służby Pożarniczej podpisała w dniu 14 lutego 2017 roku porozumienie z KM PSP m. st. Warszawy w sprawie pełnienia służb strażaków w służbie kandydackiej z SGSP w jednostkach ratowniczo-gaśniczych KM PSP. W dniu 21 listopada 2017 roku SGSP podpisała porozumienie w sprawie granic obszaru chronionego JRG SGSP oraz współpracy operacyjnej z KM PSP m. st. Warszawy. Dzięki realizacji porozumień nastąpiło podwyższenie poziomu zabezpieczenia rejonu chronionego poprzez ustalenie zasad udziału w zdarzeniach i pomocy wzajemnej obydwu podmiotów, a także pogłębienie umiejętności praktycznych przez strażaków w służbie kandydackiej podczas organizowania i prowadzenia działań ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych i likwidacji miejscowych zagrożeń.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu realizując porozumienie z KM PSP w Poznaniu w zakresie wyznaczenia obszaru chronionego dla sił i środków Szkoły, które biorą udział w działaniach ratowniczych na terenie miasta i powiatu poznańskiego zapewniła możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 94% populacji w czasie poniżej 15 minut. Było to możliwe dzięki określeniu standardu sprzętowego dla szkolnych jednostek ratowniczo-gaśniczych z wyznaczeniem obsady obsługującej sprzęt i zdarzenia ratownicze. W roku 2017 szkolna jednostka ratowniczo-gaśnicza interweniowała na terenie miasta Poznania i powiatu poznańskiego w 961 zdarzeniach. Z analizy operacyjnej wynika, że Szkoła posiada duży potencjał ratowniczy, ponieważ na dziesięć jednostek interwencyjnych podległych KM PSP w Poznaniu SA PSP w Poznaniu została sklasyfikowana na 4 miejscu obciążenia interwencyjnego. Z racji tego, że obsadę szkolnych pojazdów ratowniczo-gaśniczych stanowią uczniowie I i II rocznika, zachodzi konieczność „zatrudniania” dobrze wyszkolonej kadry zawodowej, która nadzoruje i przygotowuje do służby stałej słuchaczy. Cykl przygotowawczy jest odwracany każdego roku, na którego wpływ ma nowym nabór słuchaczy. W związku z tym zachodzi konieczność dalszego wyposażania szkolnych jednostek ratowniczych w nowoczesny sprzęt i rozwiązania techniczne, które chronią ratowników, ale również poprawiają skuteczność niesieniu pomocy.

Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie poprzez szkolną JRG realizuje Porozumienie pomiędzy SA PSP w Krakowie a KM PSP w Krakowie w sprawie funkcjonowania JRG SA PSP w Krakowie w systemie ratowniczo-gaśniczym miasta i powiatu krakowskiego. JRG SA PSP w Krakowie posiada własny rejon chroniony i jest dysponowana jest do działań przez SKKM PSP w Krakowie. Przy realizacji tego zadania niezbędna jest dobra znajomość topografii oraz

utrzymywanie wysokiej gotowości operacyjnej i odpowiedniego stanu technicznego pojazdów. Procent interwencji, w których JRG SA PSP w Krakowie dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut w stosunku do ogółu interwencji wynosi 95%.

Określenie standardów ratowniczych z uwzględnieniem sprzętu i normatywu wyposażenia ratowniczego jest kolejnym zadaniem realizowanym przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP, szkołami PSP oraz Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej - PIB. W latach 2016-2017 roku opracowano i zatwierdzono standardy wyposażenia dla:

1. kontenera ze zbiornikiem na wodę,
2. kontenera proszkowego,
3. kontenera ze sprzętem ochrony dróg oddechowych,
4. lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego.

Dzięki temu ujednolicono standard wyposażenia ww. kontenerów używanych w Państwowej Straży Pożarnej.

W 2017 roku przygotowano projekty standardów wyposażenia samochodów ratownictwa wysokościowego (lekkiego i średniego) w oparciu o obowiązujące „Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym” zatwierdzone w lipcu 2013 r. W związku z trwającymi pracami dotyczącymi nowelizacji zasad organizacji ratownictwa wysokościowego (planowany termin uzgodnień nowych zasad - I półrocze 2018 r.), wykonanie zadania PRiOL przesunięto na dzień 31 grudnia 2018 r. Pozwoli to na opracowanie standardów wyposażenia zgodnie z nowymi zasadami ratownictwa wysokościowego i uniknięcie konieczności wprowadzania zmian w krótkim okresie czasu.

Program „Prognozowanie inwestycji PSP w zakresie finansowania europejskiego w latach 2017-2020” nie został zatwierdzony. Jednak zadania, które były celem programu są stale realizowane w ramach innych przedsięwzięć.

W 2015 r. uzgodniono z komendami wojewódzkimi i szkołami PSP tabele wyposażenia sprzętowego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 roku w sprawie *szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej*³. Uzupelnienie normatywnego wyposażenia jednostek PSP, w stosunku do normatywów, jest realizowane w latach 2017-2020 m.in. poprzez zakupy pojazdów, kontenerów i sprzętu w ramach „Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” oraz trzech projektów współfinansowanych ze środków UE, tj.:

- Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych,
- Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I,

---

³ (Dz. U. z 2014 r. poz. 1793)

- Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV.

Ponadto w 2017 r. przygotowano projekt nowelizacji ww. rozporządzenia i rozpoczęto proces legislacyjny.

W latach 2014-2017 opracowano i zatwierdzono do stosowania łącznie 10 nowych standardów wyposażenia samochodów pożarniczych oraz znowelizowano również 10 standardów opracowanych w latach 2011-2014. W celu monitorowania wprowadzania do stosowania standardów wyposażenia przygotowano miernik realizacji celów, definiowany jako stosunek dokonanych przez jednostki PSP w danym roku zakupów samochodów ratowniczo-gaśniczych i samochodów specjalnych zgodnych ze standardem, w stosunku do ogólnej liczby zakupionych pojazdów.

W poszczególnych latach, w grupie podstawowych samochodów pożarniczych, będących na wyposażeniu jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP, otrzymano następujące wartości mierników w skali kraju:

- w 2014 roku – 0,88,
- w 2015 roku – 0,91,
- w 2016 roku – 0,95.

W celu wyposażenia jednostek PSP w sprzęt zgodnie z ww. rozporządzeniem, w latach 2014-2017 dokonano zakupów pojazdów pożarniczych i sprzętu w ramach:

1) projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej:

- Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego - przedmiotem projektu był zakup specjalistycznego sprzętu z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego, umożliwiającego identyfikację i likwidację skutków zagrożeń naturalnych oraz awarii ekologicznych i chemicznych; w 2014 roku zakupiono:
  - samochody specjalne z podnośnikiem i drabiną ratowniczą z możliwością ograniczania stref skażeń na wysokości – 12 szt.,
  - samochody specjalne z drabiną mechaniczną – 8 szt.,
  - samochody dowodzenia i łączności – 2 szt.,
  - średnie samochody ratowniczo-gaśnicze z modułem proszkowym – 10 szt.
- Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko - przedmiotem projektu był zakup samochodów specjalnych, kontenerów wymiennych oraz specjalistycznego sprzętu do prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych; w 2015 roku zakupiono:
  - samochody wężowe – 4 szt.,
  - średnie samochody ratownictwa chemicznego – 23 szt.,
  - ciężkie samochody ratownictwa chemicznego – 12 szt.,

- samochody zaopatrzeniowe z żurawiem – 35 szt.,
- lekkie samochody ratownictwa wodnego – 11 szt.,
- średnie samochody ratownictwa wodnego – 14 szt.,
- lekkie samochody ratownictwa wysokościowego – 15 szt.,
- średnie samochody ratownictwa wysokościowego – 6 szt.,
- żurawie samochodowe o udźwigu min. 40 t. – 2 szt.,
- nośniki kontenerowe – 19 szt.,
- przyczepy do przewozu kontenerów – 20 szt.,
- kontenery węzowe - 7 szt.,
- kontenery proszkowe – 7 szt.,
- kontenery kwatermistrzowskie – 11 szt.,
- kontenery przeciwpowodziowe z zaporami – 8 szt.,
- kontenery sanitarne – 9 szt.,
- kontenery przeciwpowodziowe z pompami do wody zanieczyszczonej – 11 szt.,
- motopompy przewoźne do wody zanieczyszczonej o wydajności min. 6000 dm³/min. na przyczepie – 32 szt.,
- agregaty prądotwórcze przewoźne o mocy min. 100 kVA na przyczepie – 16 szt.,
- agregaty prądotwórcze przewoźne o mocy min. 40 kVA na przyczepie – 34 szt.,
- quady z przyczepą – 32 szt.,
- transportery - 32 szt.
- Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych; w 2017 roku zakupiono:
  - samochody z podnośnikiem hydraulicznym SHD 40 – 3 szt.,
  - kontenery paliwowe – 2 szt.
- Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I; w 2017 roku zakupiono:
  - mikrobusy do przewozu do 9 osób łącznie z kierowcą – 16 szt.,
  - lekkie samochody zaopatrzeniowe o DMC do 3,5 t – 18 szt.,
  - przyczepy do przewozu kontenerów – 22 szt.,
  - kontenery do transportu środka pianotwórczego – 6 szt.,
  - kontener z agregatem proszkowym – 1 szt.

- 2) Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020 – w 2017 roku zakupiono 11 samochodów pożarniczych oraz 1 kontenera z agregatem proszkowym.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej co roku dokonuje aktualizacji analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa, opracowanych według załącznika nr 1 do *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego* (Dz.U. Nr 46, poz. 239). W II kwartale 2017 roku dokonano aktualizacji analiz zagrożeń dla wszystkich powiatów i województw. Analizy zagrożeń opracowywane są zgodnie z metodyką oceny zagrożeń gmin i powiatów zawartą w ww. rozporządzeniu. Aktualne informacje na temat zagrożeń występujących na danym terenie wykorzystywane są w procesie planowania, zarówno przedsięwzięć zapobiegających (prewencyjnych), jak i operacyjno-ratowniczych. Wyniki przeprowadzonych analiz wykorzystuje się m. in. na potrzeby ustalania normatywu wyposażania jednostek organizacyjnych PSP oraz planowania operacyjnego w zakresie ratownictwa specjalistycznego. Wykonanie przedmiotowych analiz poprzedza opracowanie procedur postępowania w planach zarządzania kryzysowego i ratowniczych.

Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej dąży do poprawy jakości prowadzonych działań ratowniczych we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP. Wskaźnik realizacji to stosunek (wyrażony w %) akcji ratowniczych poddanych analizie do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy w zakresie prowadzonych działań ratowniczych. W 2017 roku wskaźnik ten wyniósł 95%. Obliczono relację wykonanych analiz do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy. Sporządzanie analiz działań ratowniczych na terenie kraju pozwoliło na:

- 1) standaryzację (w granicach możliwości) sposobu oceny działań,
- 2) wdrożenie mechanizmu weryfikacji i aktualizacji przyjętych zasad i procedur,
- 3) wdrożenia systemu oceny efektywności rozwiązań organizacyjnych,
- 4) zmniejszenie ryzyka popełniania błędów podczas prowadzonych działań ratowniczych.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wdrażał mechanizmy kontroli jakości działań i dokumentacji. Harmonogram realizacji zadań wynikał z „Planu nadzoru dydaktycznego” na dany rok. W planie nadzoru na 2017 roku zaplanowano do realizacji 82 przedsięwzięcia, zrealizowanych zostało 81, co daje wynik 99%. Uzyskano tym samym doskonalenie kadr dydaktycznych, optymalizację procesu kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, by określić standardy ratownicze, z uwzględnieniem organizacji szkolenia i doskonalenia ratowniczego, realizował „Programu rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020”. W 2017 roku:

- wdrożono znowelizowany „Program szkolenia podstawowego w zawodzie strażak”, rozszerzonego o element praktyki zawodowej,
- opracowano projekt nowelizacji podstawy programowej kształcenia w zawodzie inżynier pożarnictwa,
- wdrożono i monitorowane realizację „Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w PSP”, KG PSP zatwierdził w dniu 1 grudnia 2016 roku,
- opracowano skrypt z ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym.

Rozpoczęto również opracowanie:

- modelowego regulaminu Ośrodka Szkolenia w KW PSP,
- pakietu skryptów do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla każdej dziedziny ratownictwa specjalistycznego w zakresie podstawowym (ratownictwo techniczne, wodne, lodowe, chemiczne i ekologiczne, poszukiwawczo ratownicze),
- minimalnego standardu wyposażenia ośrodka szkolenia w KW PSP.

Stanowi to 100% zaplanowanych zadań. Termin zakończenia realizacji zadania planowany jest na 31 grudnia 2020 roku. W wyniku realizacji tego zadania dokonano optymalizacji jakości kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej.

Inne zadania przydzielone bezpośrednio szkołom i ośrodkom szkolenia, wynikające z harmonogramu realizacji zadań określonych dla „Programu rozwoju szkół i ośrodków szkolenia na lata 2015-2020” będą realizowane w indywidualnym trybie prac wynikających z przygotowania nowych rozwiązań w zakresie systemu edukacji pożarniczej.

Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa

Organizacje realizujące zadania ratownictwa wodnego

W Mazurskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym zrzeszonych jest 249 członków (188 ratowników oraz 42 ratowniczek), w tym 18 ratowników zawodowych.

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe posiada 7 stacji ratowniczych rozmieszczonych na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich (Giżycko, Harsz/Składowo, Mikołajki, Sztynort, Ryn, Wierzba i Pisz/Łupki). Główną siedzibą jest Giżycko, gdzie usytuowane jest Centrum Koordynacji Ratownictwa Wodnego (CKRW). Ratownicy MOPR dysponują łodziami ratowniczymi, karetkami wodnymi, kutrami ratowniczymi. Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe posiada pojazdy do transportu ratowników oraz mobilne zestawy ratownicze. W dyspozycji MOPR są także poduszki ratowniczo-patrolowe oraz skuter śnieżny wykorzystywane do ratownictwa lodowego.

Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami

Współpraca pomiędzy służbami i podmiotami realizowana jest na podstawie zawartych umów i porozumień. Organizacje współdziałające z Państwową Strażą Pożarną mają wpisane w swoją statutową działalność m.in. działania ratownicze.

Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z Komendą Wojewódzką PSP w Warszawie oraz Komendą Miejską PSP m.st. Warszawy realizowała zadanie zapewnienia jednolitej cyfrowej łączności radiowej dla podmiotów ratowniczych. Zakupiono sprzęt łączności o wysokim stopniu szyfrowania, pracujący w systemie łączności trunkingowej TETRA 2:

- 12 radiotelefonów przenośnych wraz z akcesoriami,
- radiotelefon bazowy na wyposażenie Szkolnego Stanowiska Kierowania,
- radiotelefon przewoźny na wyposażenie Batalionowego Samochodu Dowodzenia i Łączności.

Zakupiony sprzęt pokrywa podstawowe zapotrzebowanie JRG SGSP na sprzęt do realizacji łączności podczas działań ratowniczych.

Współpraca szkoleniowa pomiędzy Państwową Strażą Pożarną a innymi służbami i podmiotami ratowniczymi (LPR SPZOZ, ŻW, SG, Policja, SOP(BOR), jednostki terenowe WOPR, jednostki OSP) realizowana jest na bieżąco, zgodnie z zawartymi umowami, porozumieniami. W 2017 r. nie rozszerzano katalogu umów i porozumień. PSP wykorzystuje potencjał szkoleniowy z współpracującymi służbami, jest również organizatorem przedsięwzięć dla współpracujących służb. Obecnie nie występuje potrzeba rozszerzania katalogu służb i podmiotów współpracujących z PSP.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu we współpracy ze KG PSP podczas zabezpieczenia „Forum Państw Trójmorza” oraz wizyty Prezydenta USA w Warszawie, która miała miejsce w dniach 5-7 lipca 2017 r. przygotowała zabezpieczenia sprzętowo-technicznego oraz obsługę do świadczenia logistycznego przy szpitalu MSWiA w Warszawie do wykonania dekontaminacji ostatecznej. W ramach tych przygotowania:

- sprawiono namiot do dekontaminacji ostatecznej na terenie szpitala MSWiA w Warszawie,
- przygotowano 21 ratowników do obsługi namiotu,
- określono z personelem medycznym szpitala zakres czynności w sytuacji uruchomienia namiotu i prowadzenia dekontaminacji na wypadek zagrożenia działaniami terrorystycznymi.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu we współpracy z KM PSP w Poznaniu, KW PSP w Poznaniu oraz KG PSP uruchomiła bazę materiałowo-sprzętową

z magazynu centralnego Komendanta Głównego PSP w wyniku pojawienia się zagrożeń wywołanymi warunkami atmosferycznymi w sierpniu i październiku 2017 r. Przez obszar naszego kraju przeszły gwałtowne nawałnice i opady deszczu, które niosły ze sobą spustoszenie materialne oraz powodowały zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego. Ze względu na włączenie Szkoły do struktur odwodowych kraju, zadysponowano do usuwania skutków silnych wiatrów i nawałnic na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Szkoła PSP w Poznaniu obsługuje magazyn centralny Komendanta Głównego PSP i na polecenie Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności KG PSP dostarczono 480 szt. plandek, które stanowiły fizyczne zabezpieczenie majątku poszkodowanych ludzi.

SGSP, tworząc konsorcjum z Federalnym Biurem ds. Ochrony Ludności, Planowania i Zarządzania Kryzysowego Niemiec (BBK), Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Austrii (BM.I) oraz Dyrektoriatem Generalnym Zarządzania Kryzysowego Rumunii (IGSU), przygotowała i zrealizowała kursy Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności: High Level Coordination (HLC) oraz Course on Negotiations and Decision Making (CND). Konsorcjum zawarło kontrakt z Komisją Europejską na realizację kursów Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności do 2020 roku. W 2017 roku zorganizowane zostały:

- 4 kursy HLC (w tym 2 w SGSP w Polsce),
- 3 CND.

Przeszkolono ok. 110 międzynarodowych ekspertów Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności w ramach kursów realizowanych przez konsorcjum.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizuje kształcenie na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej w ramach Dziennego Studium Aspirantów. Zajęcia przeprowadzone są zgodnie z „Podstawą programową w zawodzie technik pożarnictwa [311919] oraz „Programem nauczania w zawodzie technik pożarnictwa [311919]” zatwierdzonym przez Komendanta Głównego PSP. Kształcenie odbywa się w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną a zajęcia realizują wykładowcy – pracownicy szkoły. W dniu 23 czerwca 2017 roku świadectwa ukończenia szkoły otrzymało 81 absolwentów. A w dniu 15 lipca 2017 roku miała miejsce uroczysta promocja, podczas której wręczono akty nominacji na stopień młodszego aspiranta również 81 osobom.

CS PSP w Częstochowie realizuje kształcenia na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej w ramach Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych w zawodzie technik pożarnictwa [311919] dla kwalifikacji Z-22 (wykonywanie działań ratowniczych) i Z-23 (zarządzanie działaniami ratowniczymi). Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania dla zawodu technik pożarnictwa [311919] o strukturze przedmiotowej KKZ dla kwalifikacji Z-22 i KKZ Z-23 zatwierdzonym przez Komendanta Centralnej Szkoły PSP. Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy Z-22 zakończył się w dniu 31 marca 2017 roku i ukończyło go 150 osób, natomiast kurs Z-23 – w dniu 13 kwietnia 2017 roku i ukończyło go 195 osób. Uroczysta promocja miała miejsce w dniu 15 lipca 2017 roku, podczas której wręczono akty nominacji na stopień młodszego aspiranta 185 osobom.

Centralna Szkoła PSP w Częstochowie prowadzi także szkolenie podstawowe w zawodzie strażak (jednoetapowe). Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem „Szkolenia podstawowego w zawodzie strażak” zatwierdzonym w dniu 31 października 2016 roku przez Komendanta Głównego PSP. Szkolenie przeprowadzono w dniach 14 listopada 2016 roku – 30 marca 2017 roku. Egzaminów zdało i uzyskało kwalifikacje w zawodzie strażaka 39 absolwentów, w tym 7 z jednostek ochrony przeciwpożarowej.

CS PSP realizowała na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Zajęcia przeprowadzone zostały zgodnie z programem nauczania „W zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej” zatwierdzonym w dniu 7 kwietnia 2010 roku przez Komendanta Głównego PSP. W roku 2016 zrealizowano szkolenia w terminach 06 września – 08 grudnia, a recertyfikacja w dniach 24 listopada i 08 grudnia 2017 r. Łącznie kwalifikacje z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy uzyskały 153 osoby, w tym 54 po recertyfikacji.

Centralna Szkoła PSP w Częstochowie prowadzi szkolenia specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia specjalistycznego w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego” zatwierdzonym w dniu 26 czerwca 2014 roku przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną, zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów. Zadanie realizowano w terminach: 06 – 17 marca 2017 roku oraz 18 – 29 września 2017 roku. Kwalifikacje do skutecznego i bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczych z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych uzyskało 45 strażaków PSP.

CS PSP realizuje kształcenie na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej poprzez szkolenie z ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia specjalistycznego w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym” zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2014 roku przez Komendanta Głównego PSP. Zadanie realizowano od kwietnia do grudnia 2017 roku. Kwalifikacje do skutecznego i bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczych z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego uzyskało 90 strażaków PSP.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie prowadzi szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe” zatwierdzonym w dniu 14 marca 2012 roku przez Komendanta Głównego PSP i akceptowanym przez Dyrektora Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Zrealizowano 2 kursy w dniach 15 marca oraz 27 listopada 2017 roku. Przeszkolenie odbyło 63 osoby.

Centralna Szkoła PSP w Częstochowie realizuje kształcenia na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej także poprzez szkolenie „Prąd elektryczny, a zagrożenia dla strażaków”. Zajęcia

przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Prąd elektryczny, a zagrożenia dla strażaków” zatwierdzonym w dniu 19 marca 2014 roku przez Komendanta Centralnej Szkoły PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także osoby z zewnątrz. Zrealizowano 6 kursów w terminach: 22 lutego, 6 kwietnia, 5 maja, 1 czerwca, 10 października i 30 listopada 2017 roku. Przeszkolenie odbyły 105 osób.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez Centralną Szkołę Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie jest szkolenie w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym” zatwierdzonym w dniu 26 czerwca 2014 roku przez Komendanta Głównego PSP. Kursy zrealizowano w 4 terminach. Na kursach z zakresu CBRN przeszkolono 66 osób. Słuchacze uzyskali kwalifikacje do wykonywania czynności ratowniczych w sytuacji zagrożenia czynnikami o charakterze chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym oraz materiałami wybuchowymi (CBRNE).

CS PSP w Częstochowie szkoli w zakresie transportu towarów niebezpiecznych – TTN. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia w zakresie transportu towarów niebezpiecznych – TTN” zatwierdzonym w dniu 9 lipca 2014 roku przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów. Zadanie realizowano w terminach: 28 – 31 marca 2017 roku oraz 3 – 6 października 2017 roku. W ramach zadania przeszkolono 60 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie prowadzi szkolenie w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej” zatwierdzonym w dniu 1 października 2013 roku przez Z-cę Komendanta Głównego PSP. Przeprowadzono 4 szkolenia. Kwalifikacje wykonywania zadań hakowego – sygnalisty uzyskały 48 osób.

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizowane jest szkolenie dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem „Szkolenia dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych”. Część praktyczna odbywała się w Ośrodku Doskonalenia Technik Jazdy – Centrum Szkolenia Wielozadaniowego AUTOMIX w Jędrzejowie. Od dnia 16 stycznia 2017 roku do 5 grudnia 2017 roku przeprowadzono łącznie 19 dwudniowych szkoleń, w których wzięło udział 229 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizuje także kształcenie na potrzeby innych państw. Szkolenie zorganizowane zostało na mocy porozumienia między Centralną Szkołą Państwowej Straży Pożarnej a Sekretariatem Technicznym Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej⁴. Jest to szkolenie OPCW w zakresie pobierania próbek substancji

---

⁴ OPCW jest organem wykonawczym konwencji o zakazie broni chemicznej, która weszła w życie w 1997 roku. Siedziba organizacji znajduje się w Hadze, w Holandii.

chemicznych w warunkach skażenia środowiska. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania przygotowanym przez Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej. Proces organizacji kursu i jego realizacji przebiegał pod nadzorem Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej PSP. Szkolenie przeprowadzono w terminie od 29 maja do 2 czerwca 2017 roku. Przeszkolonych zostało 14 osób reprezentujących następujące państwa: Barbados, Brazylia, Włochy, Malesja, Filipiny, Sudan, Ukraina, Wenezuela i Polska.

CS PSP w Częstochowie szkoli na potrzeby ochotniczych straży pożarnych ratowników w komorze ochrony dróg oddechowych. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z Zasadami wyposażenia i wykorzystania komór dymowych w PSP. Szkolenia realizowane były przez cały rok zgodnie z potrzebami. Przeszkolenie w komorze ochrony dróg oddechowych w 2017 roku odbyły 677 osób (506 z PSP oraz 171 z jednostek osp).

Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej odbyło się w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programami: „Inspektorów ochrony przeciwpożarowej” (zatwierdzonym w dniu 22 lutego 2010 roku przez Komendanta Głównego PSP) oraz „Inspektorów ochrony przeciwpożarowej – szkolenie aktualizujące” (zatwierdzonym w dniu 20 sierpnia 2012 roku przez Komendanta Głównego PSP). Zgodnie z programami część kursów odbywała się w formie e-learningowej. Szkolenia realizowano w 21 terminach (forma e-learningowa i stacjonarna), zaś szkolenie aktualizujące w 7 terminach. Kwalifikacje do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej przewidzianych dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej uzyskało 513 osób.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie w 2017 roku prowadziła szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie – zadanie przeprowadzono w dniu 27 lutego 2017 roku. Szkolenie ukończyło 9 osób. SA PSP w Krakowie we współpracy z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim w Krakowie przeprowadziła również szkolenie instruktorów OC w dniu 20 kwietnia 2017 roku, a wzięło w nim udział 55 osób. Ww. szkolenia obejmowały zarówno zagadnienia teoretyczne, jak i praktyczne.

SA PSP w Krakowie we współpracy z Małopolskim Urzędem Wojewódzki, przeprowadziła szkolenie doskonalące dla komendantów formacji przeciwpowodziowych OC w dniu 20 kwietnia 2017 roku dla 55 osób oraz w dniu 21 kwietnia roku dla 37 osób.

Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie zorganizowała również szkolenie instruktorów OC - teoria i praktyka (w sumie 24 godziny lekcyjne) w dniu 28 kwietnia 2017 roku dla 25 osób oraz w 24 listopada 2017 roku dla 13 osób.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie przeprowadziła szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie – teoria i praktyka (w sumie 24 godziny lekcyjne) w dniu 13 listopada 2017 roku dla 27 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przygotowała i przeprowadziła również szkolenie dla pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń Compensa S.A. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z tematyką uzgodnioną indywidualnie między Centralną Szkołą a Towarzystwem Ubezpieczeń Compensa SA. W dniach 5 i 19 października 2017 roku przeszkolono 76 osób.

Inspektorat Wojskowej Ochrony Przeciwożarowej oraz Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych i jednostki bezpośrednio podległe realizowały szkolenia specjalistyczne strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Szkoła Specjalistów Pożarnictwa w Centrum Szkolenia Logistyki w Grupie zorganizowała i przeprowadziła w 2017 r. cykliczne szkolenia specjalistyczne, w tym:

- szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej dla 209 strażaków,
- szkolenie z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy dla 70 strażaków oraz egzamin potwierdzający posiadanie tytułu ratownika dla 422 strażaków,
- szkolenie przygotowujące do działań ratowniczo - gaśniczych z wykorzystaniem komory dymowej dla 402 strażaków,
- szkolenie specjalistyczne Grup Ratownictwa Lotniskowego dla 53 strażaków, szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej dla 217 osób.

W okresie sprawozdawczym przeszkolono łącznie:

- 480 strażaków na szkoleniu podstawowym strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- 392 strażaków na szkoleniu uzupełniającym strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- 432 strażaków na szkoleniu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, a 1250 strażaków odbyło egzamin potwierdzający posiadanie tytułu ratownika,
- 402 strażaków na szkoleniu przygotowującym do działań ratowniczo - gaśniczych z wykorzystaniem komory dymowej,
- 53 strażaków na szkoleniu specjalistycznym dla Grup Ratownictwa Lotniskowego, 797 inspektorów ochrony przeciwpożarowej (na potrzeby Sił Zbrojnych RP).

Programy szkoleń są tożsame z programami realizowanymi przez szkoły i ośrodki szkolenia PSP i są uzgodnione z Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, a absolwenci tych szkoleń uzyskują uprawnienia tożsame z uprawnieniami nadawanymi przez szkoły i ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej. Umożliwia to pełnienie służby przez strażaków w dowolnej jednostce organizacyjnej ochrony przeciwpożarowej bez konieczności odbywania szkoleń uzupełniających.

W 2017 r. wdrożono do działalności służbowej Wojskowej Ochrony Przeciwożarowej System Informatyczny Wspomagania Decyzji WOP. Na jego podstawie zostaną wypracowane rekomendacje do opracowania systemu kompatybilnego z systemem OST 112.

W 2017 r. do krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego włączono 4 kolejne wojskowe straże pożarne. Obecnie w strukturach systemu funkcjonuje 14 wojskowych straży pożarnych, a 30 planowanych jest do włączenia. Dodatkowo, 60 wojskowych straży pożarnych regularnie udziela pomocy Państwowej Straży Pożarnej w ramach zwartych porozumień. W 2017 r. siły i środki wojskowych straży pożarnych brały udział w 2398 zdarzeniach w ramach udzielania pomocy PSP, w 2016 r. w 1516 zdarzeniach, natomiast w 2015 r. w 2070 zdarzeniach.

W 2017 r. Centralny Ośrodek Analizy Skażeń realizując zadania Centrum Dyspozycyjnego Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (KSWSiA) wykonał następujące zadania:

- dokonał aktualizacji „Planu współdziałania jednostek organizacyjnych wchodzących w skład jednolitego Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania” (KSWSiA)⁵,
- kontynuował wdrażanie Systemu Informacyjnego (SI) PROMIENŃ do podmiotów KSWSiA szczebla powiatowego⁶,
- prowadził treningi wymiany informacji za pomocą SI PROMIENŃ (cyklicznie, zgodnie z harmonogramem przeprowadzenia treningów),
- przeprowadził trening KSWSiA⁷ nt. „Działanie wybranych elementów KSWSiA w warunkach zagrożenia skażeniami i skażeń” (w terminie 08 - 09.11.2017 r.),
- zrealizował szkolenie dla elementów KSWSiA z zakresu funkcjonowania KSWSiA oraz prognozowania sytuacji skażeń (03 - 04.10.2017 r.),
- przeprowadził konferencję rozliczeniowo - zadaniową dla podmiotów wchodzących w skład KSWSiA (07 - 08.12.2017 r.).

W 2017 r. w zakresie zadań wpisujących się w założenia i cele Programu wydzielono do wsparcia administracji publicznej następujące siły i środki podległe Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych:

---

⁵ w ramach celu związanego z poprawą sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności

⁶ w ramach celu z obszaru wspierania rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych w zakresie planowania rozwoju oraz wdrażania systemów teleinformatycznych wspomagających prace elementów KSWSiA

⁷ w ramach celu obejmującego doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych

Tabela 1 Użycie sił i środków Dowództwa Generalnego RSZ w sytuacjach kryzysowych w 2017 roku

Lp.	Rodzaj sytuacji kryzysowej	Podstawa wydzielenia sił i środków	Miejsce wystąpienia (realizacji zadań)	Jednostka wojskowa wydzielająca siły i środki *	Termin realizacji zadania	Zaangażowane siły (żołnierze)	Użyty SpW * (zasadniczy)
1.	Wsparcie administracji państwowej w zakresie usuwania skutków nawałnic, usuwanie wiatrołomów z dróg i lasów, oczyszczanie koryta rzek, rozbiórka zniszczonych budynków	Wniosek Wojewody Kujawsko-Pomorskiego	woj. kujawsko-pomorskie (powiaty: tucholski, sępoleński, zniński)	2pinż, 5pinż	17-31.08.2017 r.	108	9x sam. C-T, 5x sam. O-T, 8x zest. niskop., 2x sanitarka, 8x SŁ34, 1x PTS, 3x UMI, 29x inny SpW
2.	Wsparcie administracji państwowej w zakresie usuwania skutków nawałnic, udroźnienie koryta rzeki, pomoc w udroźnieniu przejazdów, ewakuacja ludności cywilnej z zagrożonego terenu	Wniosek Wojewody Pomorskiego	woj. pomorskie (powiat chojnicki)	3FO, 16DZ, KPW Gdynia, 15BZ, 12WOG, 2psap, 2pinż, 5pinż, 104 blog, 52brem, 34brt, 43bsap	15-31.08.2017 r.	324	22x sam. C-T, 6x sam. O-T, 2x WORinż, 1x zest. niskop., 1x sanitarka, 6x SŁ-34, 3x PTS, 1x BAT, 1x UMI, 38x inny SpW
3.	Wsparcie administracji państwowej w zakresie usuwania skutków nawałnic, porządkowanie terenu, dostarczanie wody i energii elektrycznej	Wniosek Wojewody Kujawsko-Pomorskiego	woj kujawsko-pomorskie (powiat nakielski)	12DZ (IBLog.)	19-31.08.2017 r.	41	5x sam. C-T, 6x sam. O-T, 40x inny SpW
4.	Wsparcie administracji państwowej w zakresie usuwania skutków nawałnic, usuwanie wiatrołomów, wycinka i wywóz drzew	Wniosek Wojewody Wielkopolskiego	woj. wielkopolskie (powiat jarociński)	2SLT		21	5x sam. C-T, 6x sam. O-T
5.	Wsparcie administracji publicznej w zwalczaniu	Wniosek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego	woj. warmińsko-mazurskie (powiat olsztyński)	16DZ (15BZ)	13.01.2017 r.	12	6x sam. O-T

Lp.	Rodzaj sytuacji kryzysowej	Podstawa wydzielenia sił i środków	Miejsce wystąpienia (realizacji zadań)	Jednostka wojskowa wydzielająca siły i środki *	Termin realizacji zadania	Zaangażowane siły (żołnierze)	Użyty SpW * (zasadniczy)
	zjawisk lodowych - usunięcie zatoru						
6.	Wsparcie administracji publicznej w zakresie prac zabezpieczających wały przeciwpowodziowe	Wniosek Wojewody Zachodniopomorskiego	woj. zachodniopomorskie (powiat sławieński)	12DZ, 8FOW, 25BKPow	13.01.2017 r.	47	5x sam. C-T, 4x sam. O-T
7.	Wsparcie administracji publicznej, zabezpieczenie wałów przeciwpowodziowych, przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym	Wniosek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego	woj. warmińsko-mazurskie (powiat elbląski)	16DZ (15pplot)	18-19.09.2017 r.	155	4x sam. C-T, 2x sam. O-T, 4x WD
			woj. warmińsko-mazurskie (powiat pasłęcki)	16DZ (9BKPan)	18-19.09.2017 r.	124	8x sam. C-T, 1x sam. O-T, 2x sanitarka
8.	Wsparcie administracji publicznej w zakresie rozpoznania i neutralizacji skutków skażeń chemicznych oraz usunięcia materiałów niebezpiecznych	Wniosek Wojewody Mazowieckiego	woj. mazowieckie (powiat otwocki)	16DZ (1BPanc), COAS, 2psap,	21-23.08.2017 r.	32	5x sam. C-T, 3x sam. O-T, 1x sanitarka
		Wniosek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego	woj. warmińsko-mazurskie (Elbląg)	4pchem	12.10.2017 r.	7	1x sam. C-T, 1x sam. O-T
9.	Wsparcie administracji publicznej w zwalczaniu ptasiej grypy	Wniosek Wojewody Lubuskiego	woj. lubuskie (powiat gorzowski)	11DKPanc (17WBZ)	17.12.2016-23.01.2017 r.	121	10x sam. C-T, 1x sam. O-T
			woj. lubuskie (powiaty: gorzowski, międzyrzecki)	11DKPanc (10BKPan)	27.12.2016-17.01.2017 r.	241	20x sam. C-T, 10x sam. O-T
10.	Wsparcie administracji publicznej w zwalczaniu skutków ASF	Wniosek Wojewody Mazowieckiego	woj. mazowieckie (powiat łosicki)	16DZ (1BPanc)	04-07.04.2017 r.	100	1x sam. O-T, 3x autobus, 1x sanitarka
		Wniosek Wojewody Podlaskiego	woj. podlaskie (powiat bialski)	16DZ (1BPanc)	07-11.08.2017 r.	77	2x sam C-T, 2x autobus, 1x sanitarka
		Wniosek Wojewody Lubelskiego	woj. lubelskie (powiaty: włodawski, chełmski)	16DZ (1BPanc)	21-26.08.2017 r.	212	3x sam. O-T, 3x autobus, 1x sanitarka
		Wniosek Wojewody Mazowieckiego	woj. mazowieckie (powiat siedlecki)	16DZ (1BPanc)	16-20.10.2017 r	126	6x sam. OT, 3x autobus,

Lp.	Rodzaj sytuacji kryzysowej	Podstawa wydzielenia sił i środków	Miejsce wystąpienia (realizacji zadań)	Jednostka wojskowa wydzielająca siły i środki *	Termin realizacji zadania	Zaangażowane siły (żołnierze)	Użyty SpW * (zasadniczy)
							1x sanitarka
		Wniosek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego	woj. warmińsko-mazurskie (powiat bartoszycki)	16DZ (20BZ)	27.11-21.12.2017 r.	90	4x sam. C-T
		Wniosek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego	woj. warmińsko-mazurskie (powiaty: elcki, piski)	16DZ (15BZ)	27.11-21.12.2017 r.	90	8x sam. C-T, 1x sam. O-T, 3x autobus, 5x inny SpW
		Wniosek Wojewody Mazowieckiego	woj. mazowieckie (pow. wołomiński)	2psap	29.11-05.12.2017 r.	90	9x sam. CT, 3x sam. OT, 3x sanitarka, 2x inny SpW
		Wniosek Wojewody Podlaskiego	woj. podlaskie (powiat siemiatycki)	18 pr	27.11-01.12.2017 r.	90	6x sam. C-T, 2x sanitarka,
		Wniosek Wojewody Podkarpackiego	woj. podkarpackie (powiat bieszczadzki)	21 BSP	27.11-30.11.2017 r.	101	6x sam. C-T, 2x sanitarka,
11.	Wsparcia administracji publicznej w realizacji zadania związanego z usuwaniem materiałów niebezpiecznych i ich unieszkodliwieniem - likwidacja skażeń chemicznych	Wniosek Wojewody Mazowieckiego	woj. mazowieckie (powiat otwocki)	COAS	21-23.08.2017 r	12	2x sam. C-T 1x sam. O-T

* Zastosowane skróty:

DGRSZ - Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych,

FOW - Flotylla Obrony Wybrzeża,

KPW - Komenda Portu Wojennego,

DZ – Dywizja Zmechanizowana

DKPanc - Dywizja Kawalerii Pancерnej,

BKPanc - Brygada Kawalerii Pancерnej,

BPanc – Brygada Pancerna,

BZ - Brygada Zmechanizowana,

BKPow - Brygada Kawalerii Powietrznej

BSP- Brygada Strzelców Podhalańskich,
SLK - Skrzydło Lotnictwa Taktycznego,
COAS - Centralny Ośrodek Analizy Skazań
pinż – pułk inżynieryjny
psap - pułk saperów
pchem - pułk chemiczny
pplot – pułk przeciwlotniczy
bsap - batalion saperów
blog - batalion logistyczny
brem - batalion remontowy
WOG - Wojskowy Oddział Gospodarczy
sam. C-T - Samochód Ciężarowo-Terenowy
PTS - Pływający Transporter Samobieżny
sam. O-T- Samochód Osobowo-Terenowy
UMI - Uniwersalna Maszyna Inżynieryjna
zest. niskop. - Zestaw niskopodwoziowy
BAT - Spycharka Szybkobieżna
SŁ - Spycharko - Ładowarka
WD - Wóz Dowodzenia,
inny SpW - inny sprzęt wojskowy (łódzie, piły spalinowe),
WÓRinż - Warsztat Sprzętu Inżynieryjnego

Ponadto w dniach 18 i 19 sierpnia 2017 r. do pomocy w usuwaniu skutków nawałnicy w powiecie kościerskim, województwa pomorskiego skierowano 3 zastępy wojskowych straży pożarnych (łącznie 12 strażaków), w dniach 24-30 sierpnia 2017 r. 6 zastępów wojskowych straży pożarnych w sile 25 strażaków brało udział w likwidacji skutków nawałnicy w ramach Wojskowego Zgrupowania Zadaniowego Chojnice.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	nazwa wskaźnika	wartość bazowa w roku 2013	wartość w 2017 roku	wartość docelowa w roku 2020
1.	Wskaźnik liczby ludności objętej standardową ochroną do ogółu ludności (podjęcie działań ratowniczych do 15 minut).	75%	85,6%	80%
2.	Stosunek (wyrażony w %) akcji ratowniczych poddanych analizie do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy w zakresie prowadzonych działań ratowniczych	85%	95%	100%
3.	Liczba szpitalnych oddziałów ratunkowych	214	226	250
4.	Liczba ładowisk przyszpitalnych	102	243	250

Dokonano analizy i obliczenia miernika, przy wykorzystaniu „Metodyki szacowania procenta populacji objętej czasem dojazdu (na przykładzie 15 min.) jednostek ochrony przeciwpożarowej, jako element analizy zabezpieczenia operacyjnego i planów ratowniczych” jako podstawy procedury analitycznej oraz sieci dróg z BDOT10k pozyskanego z GUGiK w grudniu 2017 r. oraz danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. Wartość miernika wynosi – 85,26% i przewyższa on poziom zakładany na 2020 rok (80%).

Odnosząc się do wskaźnika % akcji ratowniczych poddanych analizie, wskazać należy, iż 95% osiągnięte w 2017 r. pozwala na osiągnięcie planowanego poziomu 100% w 2020 r.

W odniesieniu do wskaźników w zakresie liczby szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) z danych przedłożonych przez poszczególne urzędy wojewódzkie wynika, iż według stanu na koniec roku 2017 łącznie funkcjonowało w kraju 226 szpitalnych oddziałów ratunkowych posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Tak więc w stosunku do roku 2013 nastąpił wzrost o 12 SOR. Osiągnięcie zakładanego celu dotyczącego funkcjonowania 250 SOR w 2020 r. zależne jest od poziomu finansowania umów na świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne. W wojewódzkich planach działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wpisane jest 38 szpitalnych oddziałów ratunkowych jako planowanych do utworzenia.

W Instrukcji Operacyjnej Lotniczego Pogotowia Ratunkowego wpisanych jest łącznie 243 ładowisk przyszpitalnych. Osiągnięcie zakładanego celu dotyczącego funkcjonowania 250 ładowisk przyszpitalnych w 2020 r. zależne jest od wzrostu finansowania umów na świadczenia

zdrowotne w rodzaju leczenie szpitalne, w szczególności w zakresie: świadczenia udzielane w szpitalnym oddziale ratunkowym co pozwoli na budowę nowych lądowisk przyszpitalnych.

Podsumowując wskaźniki realizacji Celu 1 xxx, można uznać, że działania podejmowane w tej sferze sprawiają, że osiągnięcie wartości docelowej w roku 2020 jest osiągalne.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 1

- KG Policji wskazuje, że brak jednolitego i aktualnego (występujące braki i błędy) słownika danych adresowych wykorzystywanego przez wszystkie systemy informatyczne wchodzące w skład Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego.
- KG PSP wskazuje, iż utrudnienia podczas realizacji zadania *Poprawa jakości prowadzonych działań ratowniczych* opisanego wskaźnikiem realizacji *stosunek (wyrażony w %) akcji ratowniczych poddanych analizie do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy w zakresie prowadzonych działań ratowniczych* spowodowane są brakiem spójności posiadanych danych w SWD PSP a danymi wymaganymi do realizacji zadania.
- Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu we współpracy ze KG PSP była zaangażowana w zabezpieczenie „Forum Państw Trójmorza” oraz wizyty Prezydenta USA w Warszawie, która miała miejsce w dniach 5-7 lipca 2017 r. Do tego przedsięwzięcia niezbędne było przygotowanie 500 pakietów do dekontaminacji masowej, jednak SA PSP w Poznaniu nie dysponowała taką ilością. W związku z tym, z całego województwa wielkopolskiego zgromadzono pakiety z poszczególnych komend powiatowych i miejskich PSP. Działania powyższe było czasochłonne i nieekonomiczne. Należały rozważyć doposażenie Szkoły, ewentualnie magazynu centralnego KG PSP w przedmiotowe pakiety, w ilość umożliwiającą zabezpieczenie podobnych przedsięwzięć.

Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społeczności ratowniczych

Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sferze ochrony ludności i ratownictwa

Od roku 2016 stosowany jest nowy tryb udzielania dotacji dla jednostek OSP, w którym podmiotem przekazującym dotacje w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej (PSP) na podstawie:

- upoważnienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dla Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do zlecenia na podstawie umów, w imieniu Ministra, jako dysponenta części budżetowej 42, jednostkom OSP lub związkowi OSP realizacji zadań publicznych, obejmujących przygotowanie ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych, w tym do przyznawania dotacji celowych na wsparcie realizacji tych zadań;
- szczegółowego trybu i zasad udzielania dotacji dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, zatwierdzanym co roku przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- zakresu przedmiotowego dotacji oraz podziału dotacji dla jednostek OSP (z podziałem kwot na województwa), które zatwierdzone są również przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Komendant Główny PSP dokonuje podziału limitu środków finansowych na poszczególne województwa. Wielkość przyznanych środków na wydatki majątkowe jest uzależniona od liczby powiatów w województwie, zaś na wydatki bieżące – proporcjonalnie do liczby jednostek OSP w danym województwie.

Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, zgodnie z art. 5b ust. 1 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2014 roku poz. 1118, z późn. zm.) obowiązuje program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, przyjęty Zarządzeniem Nr 36 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia programu współpracy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016-2019 (Dz. Urzęd. MSWiA z 2017 r. poz. 1). Co kwartał składane są sprawozdania z realizacji poszczególnych zadań.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji realizuje kontrole planowane zgodnie z rocznym planem kontroli według zasad wynikających z ustawy o kontroli i przepisów szczegółowych z uwzględnieniem standardów przyjętych w PSP. W 2017 r. zrealizowano 100% planowanych działań. Dostarczyło to Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej obiektywnej

oceny przestrzegania prawidłowości funkcjonowania i wykonywania zadań przez organy i jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa i ochrony ludności.

Do udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym uprawnione są podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, tj. podmioty posiadające zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie ratownictwa wodnego. W 2017 roku, zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego posiadało 118 podmiotów. Natomiast do udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w górach uprawnione są podmioty posiadające zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie ratownictwa górskiego. W 2017 roku zgodę na wykonywanie ratownictwa górskiego posiadało 2 podmioty.

Każdy z podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, zobowiązany jest do utrzymywania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego. Instrumentem służącym zapewnieniu stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego są stałe dyżury, wykonywane całodobowo i całorocznie przez ratowników wodnych.

Każdy z podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego zobowiązany jest do posiadania numeru alarmowego, przeznaczonego wyłącznie do przyjmowania zgłoszeń o wypadkach i zagrożeniach. Numer ten musi być podany do ogólnej wiadomości publicznej, a także służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy (np. jednostkom państwowej straży pożarnej, jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, centrum powiadamiania ratunkowego, centrum zarządzania kryzysowego). Również podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego zobowiązane są do utrzymywania stanu gotowości ratowników górskich sprzętu oraz środków transportu i łączności w celu podjęcia działań ratowniczych po odebraniu stosownego zgłoszenia.

W 2017 roku zostało przeprowadzonych 5 kontroli w zakresie realizacji działań związanych z ratownictwem wodnym określonych w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, z uwzględnieniem sił, środków i warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego. Kontrole miały na celu poprawę sprawności funkcjonowania podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego.

Zgodnie z postanowieniami art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz Zarządzenia nr 1386 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 listopada 2009 r., w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę na wodach i terenach przywodnych (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 71, z późn. zm.), Policja zobowiązana jest do podejmowania działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania, w tym morskich wodach wewnętrznych oraz morzu terytorialnym. Do podstawowych zadań realizowanych przez Policję w tym obszarze należy:

- zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń;
- zapobieganie zachowaniom mogącym stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób i mienia lub naruszającym porządek publiczny na wodach i terenach przywodnych;
- zapobieganie wypadkom utonięć i ratowanie ludzi.

Corocznie Biuro Prewencji KGP organizuje seminarium szkoleniowe dla kierowników jednostek/komórek wodnych Policji oraz koordynatorów wojewódzkich/stołecznej Policji ds. bezpieczeństwa na wodach i terenach przywodnych. Celem przedsięwzięcia jest omówienie działań zrealizowanych w roku ubiegłym i planowanych w następnym sezonie, w tym we współpracy z podmiotami uprawnionymi do ratownictwa wodnego oraz poddanie pod dyskusję trudności występujących w realizacji zadań służby prewencyjnej na wodzie. Corocznie, przed sezonem wakacyjno-urlopowym organizowane są Ogólnopolskie Zawody Funkcjonariuszy Policji w Ratownictwie Wodnym, które mają na celu umożliwienie podwyższenia sprawności fizycznej funkcjonariuszy, skonfrontowania swoich umiejętności i doprecyzowania wspólnych standardów z zakresu taktyki ratownictwa wodnego. Podczas Zawodów, organizowane są narady służbowe kierownictwa Wydziału Prewencji Biura Prewencji KGP z naczelnikami wydziałów prewencji komend wojewódzkich/Stołecznej Policji, które w głównej mierze poświęcone są problematyce bezpieczeństwa na wodzie.

Ponadto, Biuro Prewencji KGP corocznie sporządza Informację na temat funkcjonowania Policji na wodach i terenach przywodnych w tym dotyczącą utonięć osób oraz po okresie wakacyjnym Informację dotyczącą utonięć osób odnotowanych w okresie wakacyjno-urlopowym, które przedkładane są do akceptacji Komendantowi Głównemu Policji, a następnie przesyłane do komend wojewódzkich/Stołecznej Policji. W przedmiotowych dokumentach znajdują się m.in. takie informacje jak: podstawy prawne funkcjonowania Policji na wodach i terenach przywodnych, siły i Środki wykorzystywane do realizacji zadań na wodach i terenach przywodnych, wybrane elementy analizy utonięć osób.

W 2017 r. Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji podjęło inicjatywę przeprowadzenia akcji informacyjno-edukacyjnej na rzecz bezpieczeństwa osób przebywających na wodach i terenach przywodnych pod nazwą „Kręci mnie bezpieczeństwo... nad wodą”. Celem realizowanego projektu w okresie od czerwca do września, było promowanie odpowiedzialnych postaw osób przebywających na wodach i terenach przywodnych, a w efekcie ograniczenie wypadków tonięć. W ramach akcji został przeprowadzony konkurs dla dzieci i młodzieży pn. „Filmowy przeWODNIK” na spot promujący bezpieczne przebywanie w wodzie i na terenach przywodnych.

Do podejmowania działań na wodach i terenach przywodnych oraz analizy miejsc niebezpiecznych nad wodą służy m.in. serwis internetowy pn. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) zawierająca takie kategorie zagrożeń jak: „dzikie kąpieliska”, „miejsca niebezpieczne na terenach wodnych” oraz „utonięcia”.

Tabela 2 Wybrane kategorie zagrożeń zawarte w KMZB na dzień 31 grudnia 2017 r.

Kategoria zagrożeń	Niepotwierdzone	Potwierdzone	Wyeliminowane	Weryfikacja	Żart/Pomyłka	Suma
Dziki kąpieliska	390	90	75	1	66	622
Miejsca niebezpieczne na terenach wodnych	316	90	18	3	45	472
Utonięcia	430	37	13	0	67	547
Suma	1136	217	106	4	178	1641

KMZB należy traktować jako istotny element procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym realizowanym w partnerstwie społecznym, który może być wykorzystywany min. przy podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji sprzętowo-kadrowych sił policyjnych, tworzenia posterunków Policji itp. Poniżej prezentowana jest tabelka z wybranymi kategoriami zagrożeń z podziałem na poszczególne garnizony i liczbą dokonanych zgłoszeń.

Tabela 3 Wybrane kategorie zagrożeń z podziałem na poszczególne garnizony i liczbą dokonanych zgłoszeń

Kategoria zagrożeń	Niepotwierdzone	Potwierdzone	Wyeliminowane	Weryfikacja	Żart pomyłka	Suma
Dziki kąpieliska	390	90	75	1	66	622
KSP	30	3			2	35
KWP Białystok	28	28	31	1	7	95
KWP Bydgoszcz	13	7	16		10	46
KWP Gdańsk	25	9			4	38
KWP Gorzów Wlkp.	6	1	4			11
KWP Katowice	61	6	1		6	74
KWP Kielce	10	2	1		8	21
KWP Kraków	35		1		8	44
KWP Lublin	24	4	8		1	37
KWP Łódź	26				3	29
KWP Olsztyn	9	5			2	16
KWP Opole	9	4			2	15
KWP Poznań	32		9		5	46
KWP Radom	33	4	3		7	47
KWP Rzeszów	13	2				15
KWP Szczecin	17	2			1	20
KWP Wrocław	19	13	1			33
Miejsca niebezpieczne na terenach wodnych	316	90	18	3	45	472

Kategoria zagrożeń	Niepotwierdzone	Potwierdzone	Wyliminowane	Weryfikacja	Żart pomyłka	Suma
KSP	6	1			2	9
KWP Białystok	28	12	7		4	51
KWP Bydgoszcz	9	3			2	14
KWP Gdańsk	14	5	1			20
KWP Gorzów Wlkp.	10	5				15
KWP Katowice	70	11			1	82
KWP Kielce	23	1			2	26
KWP Kraków	13	5	1		7	26
KWP Lublin	9	31			6	19
KWP Łódź	22	10			5	37
KWP Olsztyn	15	3				18
KWP Opole	10	3		1	2	16
KWP Poznań	26	82	1		3	40
KWP Radom	8	31			6	18
KWP Rzeszów	9	16			1	26
KWP Szczecin	16	3			1	20
KWP Wrocław	28	31			3	35
Utoniecia	430	3713			67	547
KSP	30				1	31
KWP Białystok	29	67			4	46
KWP Bydgoszcz	13				4	17
KWP Gdańsk	27					27
KWP Gorzów Wlkp.	35	11			3	40
KWP Katowice	74	8			2	84
KWP Kielce	34	1			17	52
KWP Kraków	32				5	37
KWP Lublin	9	11			3	14
KWP Łódź	27	2			3	32
KWP Olsztyn	9					9
KWP Opole	8	11				10
KWP Poznań	39	41			5	49
KWP Radom	15	62			15	38
KWP Rzeszów	8	3			1	12
KWP Szczecin	14	2				16
KWP Wrocław	27	2			4	33
Suma końcowa	1136	217106	4		178	1641

Katalog zagrożeń znajdujący się w KMZB jest efektem konsultacji społecznych odbytych w 2016 r. na terenie całego kraju, podczas tworzenia przedmiotowej aplikacji. Celem tych spotkań było m.in. zaktywizowanie społeczeństwa lokalnego do współdecydowania o kierunkach działań formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny, w przeciwdziałaniu i zwalczaniu najbardziej uciążliwych zagrożeń.

Funkcjonowanie KMZB jest przedmiotem cyklicznych ogólnopolskich spotkań i dyskusji nad jej ewaluacją, którą to moderuje Biuro Prewencji KGP. Około 3 miliony odsłon, 1 milion użytkowników, oraz ponad 590.000 dokonanych zgłoszeń (stan na 31 grudnia 2017 r.), świadczy o dużej popularności tego serwisu internetowego.

Zagrożenia dotyczące obszarów wodnych (łącna liczba zgłoszeń 1641) stanowiły ok. 0,3% wszystkich zgłoszeń. Z tej kategorii, najczęściej zgłaszano: dzikie kąpieliska - 622 (potwierdzone 90), następnie utonięcia - 547 (potwierdzone 37) oraz miejsca niebezpieczne na terenach wodnych - 472 (potwierdzone 90).

Współpraca Policji z podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego.

Komendanci wojewódzcy/Stołeczny Policji, jak też komendanci powiatowi/miejscy/rejonowi Policji, na mocy obowiązujących przepisów (§ 8 zarządzenia nr 17 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej - Dz. Urz. KGP z 2014 r. poz. 38, z późn. zm.), mogą zawierać porozumienia na poziomie lokalnym z każdym z podmiotów, który uzyskał zgodę MSWiA na wykonywanie ratownictwa wodnego. Powyższe współpraca przekłada się m.in. na współpracę w następujących obszarach:

- ratowanie życia i zdrowia ludzkiego na wodach śródlądowych i w kąpieliskach morskich;
- podejmowanie akcji ratowniczych w celu ratowania mienia oraz środowiska naturalnego;
- prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa nad wodą;
- prowadzenie rozpoznania w zakresie zmian ukształtowania brzegów, nurtów i dna akwenów w celu określenia warunków kąpeli, nawigacji i miejsc niebezpiecznych;
- prowadzenie szkoleń ze znajomości obowiązujących przepisów na wodach i ratownictwa wodnego.

Współdziałanie ze społecznymi organizacjami ratowniczymi w zakresie ratownictwa wodnego na terenie kraju, realizują głównie 4 komisariaty specjalistyczne Policji w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, 6 komórek wodnych, działających na terenie województw: kujawsko - pomorskiego (w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku); pomorskiego (w Gdańsku); warmińsko - mazurskiego (w Olsztynie); zachodniopomorskiego (w Szczecinie), a także policjanci komórek patrolowych lub oddziałów prewencji Policji, którzy pełnią służbę w patrolach wyposażonych w pojazdy terenowe ciągnące przyczepy z jednostkami pływającymi. Przedmiotowa forma pełnienia służby stosowana jest głównie w tych jednostkach, w których nie powołano etatowych jednostek/komórek wodnych Policji lub „komórek sezonowych”.

Policja współpracuje z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w zakresie określonym w *Porozumieniu pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Prezesem Zarządu Głównego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w sprawie współdziałania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach i terenach przywodnych* zawartym w dniu 20 czerwca 2007 r. (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 106). W myśl zapisów przytoczonego Porozumienia współpraca realizowana jest w obszarze podejmowania akcji ratowniczych w celu ratowania życia i zdrowia ludzkiego na wodach śródlądowych i w kąpieliskach morskich, prowadzenia działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa nad wodą i prowadzenia szkoleń.

Na wodach i terenach przywodnych w 2017 roku, służbę pełniło w formie stałej 156 policjantów oraz 350 policjantów komórek sezonowych.

Współdziałanie z GOPR i TOPR:

Podstawowym zadaniem Policji, wynikającym z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.) jest ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra oraz ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych.

Działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na zorganizowanych terenach narciarskich policjanci realizują zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 1834 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 grudnia 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. Urz. KGP Nr 12, poz. 74, z późn. zm.).

Pełniąc służbę patrolową na tych terenach realizują zadania również w oparciu o treść zarządzenia nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań charakterze prewencyjnym (Dz. Urz. KGP Nr 15, poz. 119, z późn. zm.).

W odniesieniu do działań podejmowanych przez Policję, wpisujących się w realizację zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2011 r. Nr 208, poz. 1241, z późn. zm.) wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 19 cyt. ustawy za zapewnienie warunków bezpieczeństwa osób przebywających na zorganizowanych terenach narciarskich odpowiada zarządzający tymi terenami. Policja natomiast, jako formacja wiodąca w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, powołana do realizacji takiego zadania w myśl zapisów ustawy o Policji, również podejmuje działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa oraz współdziałania z odpowiednimi podmiotami działającymi na rzecz ratownictwa górskiego i narciarskiego.

Służba patrolowa na zorganizowanych terenach narciarskich w sezonie zimowym 2016/2017 była pełniona przez 369 funkcjonariuszy, na terenie siedmiu województw: małopolskiego, śląskiego, dolnośląskiego, podkarpackiego, łódzkiego, warmińsko-mazurskiego oraz podlaskiego. Do służby na zorganizowanych terenach narciarskich kierowani byli policjanci posiadający dobre umiejętności jazdy na nartach. Odbywają oni szereg szkoleń, w tym obejmujących zakres wiedzy o ratownictwie górskim, a także obejmujących doskonalenie umiejętności jazdy na nartach, niejednokrotnie prowadzonych przy współpracy z GOPR i TOPR. Wśród policjantów pełniących służbę na zorganizowanych terenach narciarskich są także funkcjonariusze, którzy posiadają uprawnienia instruktora lub pomocnika instruktora narciarstwa, nabyte dzięki aktywnemu zaangażowaniu Stowarzyszenia Instruktorów i Trenerów Narciarstwa Polskiego Związku Narciarskiego, którego przedstawiciele prowadzą specjalistyczne szkolenia kończące się egzaminem.

Do podstawowych zadań realizowanych przez Policję na zorganizowanych terenach narciarskich należy w szczególności:

zapobieganie zachowaniom mogącym stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób

korzystających ze zorganizowanych terenów narciarskich lub mienia oraz innym zachowaniom naruszającym porządek publiczny;

ujawnianie i zatrzymywanie na gorącym uczynku sprawców przestępstw i wykroczeń, w tym naruszającym przepisy:

- o bezpieczeństwie osób uprawiających narciarstwo lub snowboard,
- o ochronie przyrody lub środowiska;
- udzielanie pomocy specjalistycznym organizacjom ratowniczym (GOPR, TOPR) podczas ratowania życia i zdrowia ofiarom wypadków na stokach narciarskich.

Doświadczenia lat ubiegłych wskazują, że w Polsce wzrasta liczba zwolenników uprawiania sportów zimowych. Ta forma aktywnego wypoczynku, oprócz dostarczania wrażeń estetycznych i relaksu, niesie za sobą również zagrożenia. Na stokach dochodzi do nieodpowiedzialnych i ryzykownych zachowań. Uczestnicy zabaw i wypoczynku stają się ofiarami nie tylko nieszczęśliwych wypadków, ale również przestępstw i wykroczeń.

Mając na uwadze wyszczególnione powyżej zadania, jak również przewidując możliwość wystąpienia określonych zagrożeń, Policja wypełnia ustawowo określone obowiązki poprzez:

- pełnienie służby patrolowej na stokach narciarskich, na których nasilenie występowało w okresie wzmożonego ruchu turystyczno-narciarskiego (weekendy i ferie zimowe),
- zabezpieczenie tras dojazdu do ośrodków rekreacyjno-wypoczynkowych (bezpieczeństwo w mchu drogowym),
- zabezpieczenie prewencyjne rejonów ośrodków wypoczynkowych, hoteli, parkingów (ochrona mienia),
- prowadzenie działań profilaktyczno-informacyjnych, również z innymi podmiotami (władze samorządowe, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, gestorzy stoków, szkoły narciarstwa).

W ramach działalności informacyjno-edukacyjnej związanej z bezpieczeństwem na zorganizowanych terenach narciarskich pod koniec 2017 roku Biuro Prewencji KGP rozpoczęło prace nad przygotowaniem akcji na sezon narciarski 2018 roku pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”. Celem akcji jest promowanie odpowiedzialnych postaw narciarzy i snowboardzistów, poszerzenie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej związanej z naruszaniem przepisów obowiązujących na stokach oraz upowszechnianie Dekalogu Reguł Międzynarodowej Federacji Narciarskiej. Akcja jest kontynuacją działań podejmowanych w ubiegłym sezonie zimowym, jednak w nieco zmienionej formie. Akcja wpisuje się w założenia ogólnopolskiej kampanii zainicjowanej przez MSWiA „Kręci mnie bezpieczeństwo”. Kampania została objęta honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Partnerami projektu są: Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN, Polski Związek Narciarski, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Fundacja PZU.

Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych

Środki z budżetu państwa dla OSP w 2017 roku na realizację zadania publicznego pod tytułem „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych” przekazywane były w formie dotacji na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz na podstawie upoważnienia z dnia 19 kwietnia 2017 roku Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dla Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do zlecania na podstawie umów, w imieniu Ministra, jako dysponenta części budżetowej 42, jednostkom OSP lub związkowi OSP realizacji zadań publicznych, obejmujących przygotowanie ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych, w tym do przyznawania dotacji celowych na wsparcie realizacji tych zadań.

Ogólna kwota dotacji na 2017 rok dla OSP wynosiła 43 000 000 zł, w tym:

- 40 000 000 zł z Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura ochrony Rządu w latach 2017 - 2020;
- 2 000 000 zł na Turnieje Wiedzy Pożarniczej i dofinansowanie obozów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych;
- 1 000 000 zł na zakup niezbędnych materiałów i usług wynikających z sytuacji nieprzewidzianych związanych z przygotowaniem OSP do działań ratowniczo-gaśniczych.

Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 24 kwietnia 2017 roku „Trybem i zasadami udzielania dotacji dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2017 roku” i „Zakresem przedmiotowym dotacji dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wynikających z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” oraz „Podziałem dotacji dla jednostek ochotniczych straży pożarnych na poszczególne przedsięwzięcia w ramach Programu modernizacji na 2017 r.”, środki dla jednostek OSP przeznaczone zostały na inwestycje budowlane, sprzęt transportowy, sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej, sprzęt informatyki i łączności, wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy. W ramach przekazanych środków dofinansowano m.in. remonty strażnic (1 287 obiektów), zakupiono samochody ratowniczo-gaśnicze (2 ciężkie, 28 średnie, 48 lekkie), łodzie ratownicze 6 os. wraz z przyczepą (13 szt.), agregaty prądotwórcze (210 szt.), motopompy pożarnicze (188 szt.), zestawy ratownictwa medycznego R1 (181 szt.), pompy do wody zanieczyszczonej z kompletem węży (271 szt.), ubrania specjalne (1 403 kpl), obuwie strażackie gumowe (845 par), obuwie strażackie skórzane (1570 par), rękawice specjalne (1 872 par), radiotelefony (317 szt.), systemy selektywnego alarmowania (14 szt.) oraz wiele różnego sprzętu specjalistycznego, niezbędnego do prowadzenia akcji ratowniczych.

Na realizację zadania publicznego „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych” podpisano w 2017 roku 3 990 umów, w ramach których przekazano dla OSP 40 000 000 zł, z tego:

- - na wydatki majątkowe - 22 636 000 zł,
- - na wydatki bieżące - 17 364 000 zł.

Na dofinansowanie obozów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych przeznaczono kwotę 2 000 000 zł. W 2017 roku zostało podpisanych 61 umów z 58 jednostkami OSP oraz 3 Oddziałami Powiatowymi Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. Na ich podstawie zorganizowano 65 obozów dla 3224 uczestników, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tabela 4 Obozy MDP w 2017 r. organizowane ze środków MSWiA

Lp.	Województwo	Liczba umów	liczba obozów	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania w zł
1.	Dolnośląskie	1	3	136	100 000
2.	Kujawsko-pomorskie	7	7	322	89 991
3.	Lubelskie	1	2	95	128 250
4.	Lubuskie	1	1	44	54 200
5.	Łódzkie	3	3	126	127 500
6.	Małopolskie	11	11	478	279 841
7.	Mazowieckie	8	8	3630	292 187
8.	Opolskie	2	2	189	16 600
9.	Podlaskie	3	3	131	197 541
10.	Pomorskie	6	6	301	125 465
11.	Śląskie	3	4	318	259 025
12.	Wielkopolskie	15	15	721	329 400
	Razem	61	65	3224	2 000 000

Ponadto, w ramach środków na zakup niezbędnych materiałów i usług wynikających z sytuacji nieprzewidzianych związanych z przygotowaniem OSP do działań ratowniczo-gaśniczych w 2017 roku podpisano łącznie 485 umów realizacji zadania publicznego na łączną kwotę 1 000 000 zł. Środki te zostały przeznaczone na:

- szkolenie strażaków w zakresie kpp - 68 035 zł;
- naprawy i przeglądy aparatów powietrznych - 28 491 zł;
- naprawy pojazdów pożarniczych - 156 947 zł;
- naprawy i przeglądy sprzętu techniki specjalnej - 35 132 zł;
- zakup części do aparatów powietrznych - 7 367 zł;
- zakup części do pojazdów pożarniczych - 18 717 zł;
- zakup pił spalinowych z osprzętem - 114 961 zł;
- zakup węży i armatury - 19 113 zł;
- zakup wyposażenia i materiałów techniki specjalnej - 36 033 zł;
- zakup wyposażenia i materiałów łączności - 11 660 zł;

- zakup odzieży ochronnej i przedmiotów wyposażenia osobistego - 86 208 zł ;
- zakup środków gaśniczych - 133 407 zł;
- zakup sorbentów, neutralizatorów i dyspergentów - 246 783 zł;
- inne wydatki - 37 146 zł.

W ustawie budżetowej na 2017 r. w części 42 – Sprawy wewnętrzne, dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75415 – zadania Ratownictwa górskiego i wodnego zapisana została kwota 13.450.000 zł na wydatki bieżące oraz 1.200 tys. zł na wydatki majątkowe (łącznie 14.650 tys. zł).

W ramach tej kwoty zaplanowano :

- na szkolenia z zakresu ratownictwa wodnego 150 tys. zł (całość kwoty w ramach wydatków bieżących);
- na działania z zakresu ratownictwa górskiego 13.300 tys. zł w ramach wydatków bieżących oraz 1.200 tys. zł w ramach wydatków majątkowych (łącznie 14.500 tys. zł).

Po przeprowadzonym otwartym konkursie ofert na dofinansowanie zadań publicznych z zakresu szkoleń ratowników wodnych w 2017 roku pozostała kwota 103.522 zł, która została przekazana na zwiększenie wydatków związanych z ratownictwem górskim.

Ratownictwo górskie

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, działając na podstawie art. 17 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. nr 208 poz. 1241, z późn.zm.) w związku z art. 11 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817) zlecił w trybie pozakonkursowym, następujące zadania z zakresu ratownictwa górskiego, podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego:

1. Umowę nr 1/DOLiZK/DB/2017 podpisaną w dniu 11 stycznia 2017 roku zmienioną następnie aneksem nr 1 z 19 grudnia 2017 roku podpisano z TOPR na, *powierzenie realizacji zadania publicznego na wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa górskiego określonych w ustawie o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich na terenie Tatr oraz Pasma Spisko-Gubałowskiego, w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach poprzez utrzymanie gotowości kadry ratowników górskich, utrzymanie obsługi administracyjnej, opracowywanie i udostępnianie komunikatów lawinowych.*

W okresie sprawozdawczym środki przyznane organizacji w ramach umowy umożliwiły organizacji zatrudnienie niezbędnej kadry ratowniczej, utrzymanie stacji i punktów ratunkowych, przeprowadzenie wypraw, akcji ratunkowych i interwencji, w tym z użyciem śmigłowca ratowniczego. Za środki z dotacji finansowano utrzymanie przez cały rok 37 etatów ratowniczych.

W ramach gotowości ratowniczej pełnione były dyżury ratownicze:

- w stacji centralnej TOPR przy ul. Piłsudskiego 63 a w Zakopanem (całodobowo: kierownik dyżuru, ratownik dyżurny, kierowca, a w ciągu dnia: nie mniej niż 2 ratowników grupy szturmowej). Ponadto od 1 stycznia do 7 maja br. pełnił dyżur ratownik – przewodnik psa ratowniczego lawinowego wraz z psem oraz co najmniej jeden ratownik służby prognozowania lawinowego do 3 maja;
- w ciągu dnia w bazie śmigłowca ratowniczego przy ul. Kamieniec 10 w Zakopanem (załoga ratownicza śmigłowca w składzie minimum dwuosobowym);
- w okresie największego ruchu turystycznego pełniono dyżur w schroniskach górskich przy Morskim Oku, w Dolinie Pięciu Stawów, na Hali Gąsienicowej.

Obsługa administracyjna zadania została sfinansowana zgodnie z umową ze środków dotacji. Pokryto koszty czterech etatów administracyjnych.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku ratownicy TOPR odnotowali 745 wypadków w górach, podczas których udzielili pomocy 893 osobom.

Od 1 stycznia do 16 maja oraz od 24 października do 31 grudnia 2017 roku ratownik służby prognozowania lawinowego przygotowywał i publikował komunikaty na temat zagrożenia lawinowego. W ramach realizacji zleconego zadania zakupiono sprzęt i ekwipunek ratowniczy dla ratowników górskich. Zakupiono po 60 sztuk spodni gore-tex oraz technicznych, kurtek, ubrań treningowych, rękawic technicznych, 75 czapek zimowych, 30 uprząży ratowniczych. Zakupiono również 96 kasków wspinaczkowych i 80 par butów letnich.

2. Umowę nr 2/DOLiZK/DB/2017 z dnia 11 stycznia 2017 roku zmienioną aneksami nr: 1 z 9 maja 2017 roku, 2 z 21 lipca 2017 roku oraz 3 z 19 grudnia 2017 roku podpisano z TOPR na *wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa górskiego określonych w ustawie o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich poprzez utrzymanie gotowości operacyjnej śmigłowca ratowniczego będącego w dyspozycji TOPR oraz wykonywanie z jego użyciem ratownictwa górskiego na obszarze Tatr, Pasma Spisko–Gubałowskiego, oraz na wezwanie innych służb na obszarach górskich w szczególności południowej Małopolski.*

Ze sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynika, że w okresie sprawozdawczym za środki przekazane na podstawie umowy pokryto koszty bieżącej obsługi lotniczo-technicznej, paliwa, ubezpieczenia śmigłowca „Sokół” oraz utrzymania zaplecza dla śmigłowca i załogi, tj. bazy przy ul. Kamieniec 10 w Zakopanem. W ramach prac związanych z konserwacjami, przeglądami technicznymi i remontami śmigłowca zrealizowano przedsięwzięcia, które umożliwiły utrzymanie pełnej sprawności operacyjnej śmigłowca ratowniczego. Ponadto pozyskano rozrusznik zastępczy, wydłużono zdolność użytkową statecznika poziomego oraz kompletu łopat śmigła ogonowego, zakupiono rejestrator lotu w celu przystosowania śmigłowca do wymagań przepisu CAT.POL.H. 305, recertyfikowano butlę p.poż oraz zakupiono cięgna mocowania silnika i wyciągarke do śmigłowca.

3. Umowę nr 3/DOLiZK/DB/2017 z dnia 11 stycznia 2017 roku, zmienioną aneksami nr: 1 z dnia z 9 maja 2017 roku, 2 z 1 sierpnia 2017 roku oraz 3 z 19 grudnia 2017 roku podpisano

z GOPR na zapewnienie gotowości ratowniczej na terenie Polski Południowej i realizacja zadań z zakresu ratownictwa górskiego.

W okresie sprawozdawczym środki przekazane organizacji na podstawie umowy umożliwiły GOPR pokrycie kosztów: utrzymania kadry ratowników górskich, utrzymania obiektów i ich wyposażenia, utrzymania środków transportu, szkoleń centralnych oraz zakup sprzętu skitowego, ekwipunku ratowniczego, sprzętu do ratownictwa lawinowego ABC. W ramach wydatków majątkowych zrealizowano zakup dwóch sztuk samochodów osobowo-terenowych i przyczepy do transportu pojazdów specjalistycznych. Zgodnie z umową ze środków dotacji została sfinansowana również obsługa administracyjna zadania.

W trakcie realizacji zadania zapewniono gotowość ratowniczą na terenie Polski Południowej, gwarantując świadczenia ratownicze 24 godziny na dobę na terenie działania Grup Regionalnych GOPR. Utrzymywana była gotowość do podjęcia działań ratowników, sprzętu oraz stacji i punktów ratunkowych. Dyżury pełnione były w 7 Stacjach Centralnych, 17 Stacjach Ratunkowych całorocznych, 14 Stacjach Ratunkowych sezonowych oraz w 11 punktach ratowniczych. Zapewniano bezpieczeństwo osobom przebywającym w górach poprzez niesienie pomocy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. W sprawozdanym okresie GOPR zatrudniał 113 ratowników na 108,5 etatach. Przeprowadzono 23 szkolenia centralne i warsztaty specjalistyczne ratowników górskich w zakresie: ratownictwa lawinowego, poruszania się i ratownictwa w terenie wysokogórskim w warunkach zimowych oraz letnich, zastosowania śmigłowca w ratownictwie górskim, w tym również z wykorzystaniem technik linowych, ratownictwa na rzekach górskich, technik alpinistycznych oraz ewakuacyjnych, w tym ewakuacja paralotniarzy z drzew, ratownictwa jaskiniowego i ścianowego, prowadzenia działań ratowniczych przy współpracy z psami, taktyki poszukiwań w terenie otwartym i taktyki zarządzania zespołem poszukiwawczym, poruszania się w terenie lawinowym, poszukiwania zasypanych, organizacji akcji ratunkowych oraz bezpiecznych zachowań w terenie zagrożonym lawinowo. Ogółem w 2017 roku GOPR przeszkolił za środki z dotacji 473 ratowników.

W 2017 roku ratownicy społecznych organizacji ratowniczych Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) i Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (TOPR) brali udział w wielu szkoleniach, ćwiczeniach, warsztatach i innych formach nabywania i utrwalania wiedzy oraz umiejętności praktycznych.

Od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku GOPR utrzymywał gotowość ratowniczą ratowniczej na terenie Polski południowej w trybie ciągłym (24 godziny na dobę) na obszarze działania siedmiu Grup Regionalnych GOPR przez cały rok, szczególnie w okresach nasilonego ruchu turystycznego. W 100% podjęto działania ratownicze po przyjęciu uzasadnionych zgłoszeń o zaistniałych zdarzeniach w górach. Dysponowano odpowiednią liczbą ratowników, specjalistycznym sprzętem ratowniczym i środki transportu w celu podjęcia skutecznych działań ratowniczych. Przeprowadzono centralne specjalistyczne szkolenia i kursy dla uzyskania kwalifikacji starszego ratownika górskiego i instruktora ratownictwa górskiego.

W okresie zalegania śniegu na bieżąco prowadzono badania zagrożeń lawinowych i prognozowano stopnie zagrożenia lawinowego przekazując je parkom narodowym, organom samorządowym i opinii publicznej.

Prowadzono dokumentację wypadków i zdarzeń w górach, odnotowując je w kartach wypadku, sprawozdaniach z interwencji, akcji i wypraw. Prowadzono miesięczne, kwartalne i roczne statystyki wypadkowości.

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe swoje zadania statutowe - niesienie pomocy w górach ludziom, których zdrowie lub życie jest zagrożone, zapobieganie wypadkom w górach oraz ochrona środowiska górskiego realizuje poprzez siedem Grup Regionalnych: Beskidzką, Bieszczadzką, Jurajską, Karkonoską, Krynicką, Podhalańską, Wałbrzysko-Kłodzką i Zarząd Główny GOPR.

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe przy realizacji zadań z zakresu zapewnienia gotowości ratowniczej na terenie Polski Południowej i realizacji zadań z zakresu ratownictwa górskiego współpracuje z:

- Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym,
- Strażą Graniczną,
- Państwową Strażą Pożarną,
- Policją,
- Centralną Stacją Ratownictwa Górniczego,
- Jednostką Ratownictwa Górniczo-Hutniczego KGHM Lubin,
- Transportowym Dozorem Technicznym.

Ratownictwo wodne

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817) w związku z art. 22 ust 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240, z późn. zm.), ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego w 2017 roku pn. „Organizacja i prowadzenie szkolenia ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego”.

W wyniku postępowania konkursowego podpisano umowy z:

- Legionowskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym – nr 7/DOLiZK/DB/2017 w dniu 19 lipca 2017 roku. W ramach zleconego zadania przeszkolono 30 osób. Szkolenie zorganizowano w dwóch edycjach po 15 osób w każdej edycji. 25 osób ukończyło szkolenie z wynikiem pozytywnym i otrzymało zaświadczenia o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych;
- Szczecińskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym – nr8/DOLiZK/DB/2017 w dniu 21 lipca 2017 roku. W ramach zleconego zadania przeszkolono 30 osób. Szkolenie zorganizowano w trzech edycjach po 10 osób w każdej

edycji. Wszyscy kursanci, tj. 30 osób ukończyło szkolenie z wynikiem pozytywnym i otrzymało zaświadczenia o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych;

- Wodnym Pogotowiem Ratunkowym – nr 9/DOLiZK/DB/2017 w dniu 21 lipca 2017 roku. W ramach zleconego zadania przeszkolono 45 osób. Szkolenie zorganizowano w trzech edycjach po 15 osób w każdej edycji. Wszyscy kursanci, tj. 45 osób ukończyło szkolenie z wynikiem pozytywnym i otrzymało zaświadczenia o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych.

Ratownicy Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w 2017 roku przepracowali 18.621 godzin społecznych na dyżurach i pracach technicznych. W tym czasie podjęli:

- zgłoszenia z tel. 112 – 27,
- zgłoszenia z CDM Olsztyn – 55,
- poszukiwania – 18,
- zabezpieczenie regat – 111,
- patrole – 38,
- akcie techniczne – 119,
- wywrotki – 31,
- interwencje karetek wodnych – 167,

W 2017 roku ratownicy MOPR prowadzili wspólne akcje z Policją (18 akcji) oraz PSP (17 akcji), LPR (2).

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe współpracuje z:

- Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Wojewodą Warmińsko-Mazurskim,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- NZOZ „Impuls” w Spychowie,
- Fundacją Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich,
- Komendami Powiatowymi Policji (powiaty: piski, mrągowski – posterunek w Mikołajkach, giżycki, węgorzewski),
- Komendami Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej (powiaty: piski, mrągowski, giżycki, węgorzewski),
- Urzędem Żeglugi Śródlądowej z Giżycka,0
- Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni Giżycko.

W ramach profilaktyki:

- oznakowano wiele znakami systemu kardynalnego (kwiecień–październik),
- cyklicznie udzielano wywiadów na temat bezpiecznego wypoczynku na wodzie i lodzie (TV, radio, prasa, internet),
- prowadzono zajęcia lekcyjne z ratownictwa wodnego i lodowego z klasą gimnazjalną o profilu ratowniczym,
- przeprowadzono ćwiczenia z Uniwersytetem Medycznym w Gdańsku oraz Uniwersytetem Medycznym w Warszawie,
- zrealizowano 87 pogadank na terenie szlaku Wielkich Jezior Mazurskich oraz w Ostrowi Mazowieckiej dla szkół, świetlic środowiskowych, obozów żeglarskich, łącznie wzięło w nich udział 4.540 osób.

W ramach możliwości finansowych prowadzone są cykliczne szkolenia dla ratowników MOPR w zależności od pory roku. W 2017 roku odbyły się szkolenia z zakresu ratownictwa wodnego i lodowego, szkolenie z wykorzystaniem technik wysokościowych oraz treningi zespołów dyżurujących. Podczas 3 kursów 36 osoby uzyskały tytuł ratowników młodszych MOPR, a 10 osoby – ratowników wodnych.

Zadanie „Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2017 roku” realizowała Mazurska Służba Ratownicza (MSR). Zadanie publiczne *zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2016 roku* realizowane było na podstawie zawartej umowy z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim (umowa nr ZK-I.68.3.6.2017 z dn.27 lutego 2017 r. oraz ZK-IA.68.3.19.2017 z dn.11 grudnia 2017 r.). Natomiast zadanie *Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych Jeziora Śniardwy i południowych akwenach Wielkich Jezior Mazurskich w 2016 roku* realizowane było na podstawie zawartej umowy z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego (umowa nr 9/DSPP- I.631.4.2017 z dn. 03 Kwietnia 2017 r.). Zakładane cele realizacji zadania zostały osiągnięte poprzez:

- zapewnienie bezpieczeństwa, na wodzie i lodzie, osób przebywających na akwenach Wielkich Jezior Mazurskich oraz zabezpieczenie ratownicze zawodów i imprez odbywających się na lodzie, wodzie lub w jej pobliżu przez cały rok,
- prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej na temat bezpieczeństwa nad wodą, współpraca z mediami, pogadanki w szkołach i na obozach, kursach szkoleniowych,
- zorganizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego oraz kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego,

w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.

Główne założenia dotyczące wykonywania ratownictwa górskiego przez TOPR na terenie Tatr i Pasma Spisko-Gubałowskiego opisane w programie zostały wykonane. Dotyczy to przede wszystkim sprawy finansowania remontów i przeglądów śmigłowca ratowniczego TOPR. W chwili obecnej zapewnione są środki zaplanowane na jego utrzymanie w roku 2018.

Nie udało się nadal wypracować form lepszego z punktu widzenia interesu społecznego wykorzystania potencjału TOPR umożliwiającego wsparcie dla PRM, np. przez śmigłowiec TOPR.

Najpoważniejszymi, dodatkowymi wyzwaniami w latach 2018 - 2020 związanymi z ratownictwem górskim realizowanym przez TOPR w ramach zadania zlecanego przez MSWiA są:

- Konieczność wzrostu środków finansowych na wzrost wynagrodzeń ratowników górskich wraz z pochodnymi (ZUS itd.) - brak ok. 1 mln zł rocznie.
- Oczekujemy na wycenę. Szacunkowy koszt ok. 3,5 mln zł.
- Zapewnienie środków na rozpoczynające się prace techniczne związane z wymogami przepisów lotniczych (przeglądy i remonty) w latach 2019 - 2021. TOPR szacuje, że wysokość niezbędnych środków na ten cel to w roku 2019 - ok. 750 tys. zł, w roku 2020 - ok. - 3 800 tys. zł i w roku 2021 - ok. 5 900 tys. zł.

Doświadczenia ostatnich lat wskazują, że tylko śmigłowiec bezpośrednio przystosowany i delegowany do realizacji zadań ratownictwa górskiego jest w stanie realizować te zadania na właściwym poziomie. Oczywiście stanem pożądanym jest możliwość wsparcia tych działań na czas wykonywania prac technicznych przez śmigłowiec Policji czy Wojska.

Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy

Konsorcjum pod przewodnictwem University of Paderborn jako lidera oraz podmiotami:

- IES Solutions,
- Oxford Computer Consultants Ltd.,
- University of Siegen,
- Tavistock Institute of Human Relations LBG,
- Western Norway Research Institute,
- Federation of European Union Fire Officer Associations,
- European Emergency Number Association ASBL,
- Fire Department of Dortmund,

- CNBOP-PIB

realizuje projekt badawczy nr.: 055/BL/CNBOP-PIB/7PR/2014-2017 w ramach 7 Ramowego Programu Badawczego UE - Emergency Management in Social Media Generation. Celem głównym projektu jest zrozumienie zarówno pozytywnego jak i negatywnego wpływu mediów społecznościowych w sytuacjach kryzysowych, w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa obywateli przed, w trakcie i po wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Udział w projekcie międzynarodowym pozwala na wymianę doświadczeń w zakresie możliwości wykorzystania mediów społecznościowych w zarządzaniu kryzysowym. W 2017 r. wykonano:

- ewaluację wyników projektu wśród przedstawicieli służb ratowniczych,
- przetestowano opracowane w projekcie systemu poprzez ćwiczenia/symulacje podczas międzynarodowych warsztatów,
- udział w rozpowszechnianiu wyników projektu.

Przeprowadzono testy poligonowe, przeprowadzono ankiety i wywiadów ewaluacyjnych. Rozpowszechnianie wyników poprzez wystąpienia na konferencjach krajowych dot. bezpieczeństwa powszechnego oraz przygotowanie publikacji pokonferencyjnych

Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.

Komendant Główny Policji realizował zadanie zapewnienia jednolitej cyfrowej łączności dla służb i podmiotów ratowniczych. W ramach przyjętego przez Policję w październiku 2015 projektu pn. „Integracja Środków Łączności”, w 2017 roku zostały zakończone testy akceptacyjne wybudowanej infrastruktury cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA dla obszaru 0,366% powierzchni kraju (dla miast: Warszawa, Kraków, Szczecin). W ramach I etapu budowy Ogólnopolskiego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej Policji przystąpiono do realizacji zadania pn. „Modernizacja policyjnych sieci radiowych w 13 miastach i aglomeracjach miejskich do systemu standardu ETSI TETRA”, w którym planuje się objęcie zasięgiem systemem TETRA kolejnych 9,015% powierzchni kraju. Zadanie finansowane jest ze środków „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020”. Dla obecnie planowanego przez Policję zakresu realizacji zadania, obejmującego obszary 13 miast i aglomeracji planowany termin zakończenia — do końca 2020 r. Określenie terminu objęcia jednolitym systemem cyfrowej łączności radiowej obszaru całego kraju nie jest możliwe z uwagi na brak zapewnienia środków dla realizacji przedmiotowego zadania w wymiarze ogólnokrajowym.

Budowa na obszarze kraju technologicznie jednolitego cyfrowego systemu łączności radiowej, w oparciu o standard ETSI TETRA z wykorzystaniem sieci szkieletowej ogólnokrajowej sieci teleinformatycznej OST-112, umożliwiającego wdrożenie jednolitej cyfrowej łączności radiowej dla służb i podmiotów ratowniczych. Określenie terminem objęcia jednolitym

systemem cyfrowej łączności radiowej obszaru całego kraju nie jest możliwe z uwagi na brak zapewnienia środków dla realizacji przedmiotowego zadania. Zagadnienie to jest związane z przedmiotem działań zespołu powołanego zarządzeniem nr 67 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Ogólnokrajowego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej (OCSŁR). Na obecnym etapie realizacja zdania, infrastruktura systemu TETRA, wybudowana na obszarze m. Warszawa, Kraków, Szczecin, umożliwia włączenie do tego systemu abonentów służb i podmiotów ratowniczych.

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej przygotowuje i wdraża do stosowania w PSP nowe rozwiązania ubrań specjalnych wg. PN-EN 469 oraz ubrań specjalnych lekkich według EN 15614 będących wynikiem projektu nr O ROB 0014 01/ID/1 pt. „Nowoczesne ochrony osobiste służb ratowniczych KSRG w oparciu o wymagania użytkowników końcowych”. Przygotowano projekt zmian do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie umundurowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej”, uwzględniający:

- nową konstrukcję ubrania specjalnego wg PN-EN 469,
- kurtkę ubrania specjalnego zgodnego z normą EN 15614.

Projekt w 2017 r. poddany był uzgodnieniom wewnątrzresortowych.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizuje projekt NCBiR: „Innowacyjny hełm strażacki zintegrowany z obserwacyjnym systemem termowizyjnym i systemem umożliwiającym monitorowanie funkcji życiowych strażaka - ratownika oraz wyjściem do transmisji obrazów i danych do urzędów zewnętrznych”. Szkoła współpracuje z Wojskową Akademią Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie oraz Przedsiębiorstwem Sprzętu Ochronnego MASKPOL S.A. Projekt realizowany jest od 23 grudnia 2014 roku przez 36 miesięcy. Przedmiotem projektu jest specjalistyczny hełm strażacki zintegrowany z obserwacyjnym systemem termowizyjnym i systemem umożliwiającym monitorowanie funkcji życiowych strażaka-ratownika oraz wyjściem do transmisji obrazów i danych do urzędów zewnętrznych. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych zintegrowanego prototypu hełmu strażackiego. Celem głównym projektu jest opracowanie prototypu nowoczesnego hełmu strażackiego wykonanego w zaawansowanej technologii wtryskowej, zintegrowanego z obserwacyjnym systemem termowizyjnym oraz wyświetlaniem i transmisją danych takich jak: obraz, temperatura ciała, tętno, temperatura otoczenia. Termin zakończenia realizacji zadania planowany był na 2017 roku, jednak ze względu na opóźnienia termin przesunięto na 2018 rok.

CS PSP w Częstochowie realizuje projekt „Integracja i wsparcie procesów zarządzania informacją i optymalizacji decyzji systemu ostrzegania i alarmowania”. Zadanie to realizowane jest we współpracy z Wojskową Akademią Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz HTRC Sp. z o.o. Projekt wykonywany jest od dnia 22 grudnia 2015 roku. Przewidywany okres realizacji

projektu wynosi 24 miesiące, termin zakończenia realizacji zadania: 2017 rok. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych opracowanego systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach skażeniami (system integracji i wsparcia procesów zarządzania informacją i optymalizacji decyzji). Głównym wynikiem projektu będzie demonstrator systemu WAZkA (system Wsparcia Analiz Zagrożeń Skażeniami i Alarmowania), który składa się z czterech głównych modułów: Modułu Integracyjnego MI1 (do komunikacji, transferu i wstępnej obróbki danych pochodzących z istniejących systemów monitorowania zagrożeń), Modułu Integracyjnego MI2 (do integracji z istniejącymi systemami ostrzegania i alarmowania), Modułu Gromadzenia Danych i Analiz MGDIA (centralny moduł systemu odpowiadający za analizę danych pozyskanych z systemów monitorowania, optymalizację decyzji i generowanie alertów do systemów alarmowania) Modułów Wizualizacji (do prezentacji danych o zagrożeniach). Zostanie opracowana metodyka wykorzystania systemu WAZkA oraz rekomendacje zmian legislacyjnych usprawniających funkcjonowanie systemu wykrywania skażeń i alarmowania. Realizacja projektu przebiega prawidłowo.

Symulatory szkoleniowe w zakresie zwalczania pożarów wewnętrznych to kolejny projekt realizowany przez Centralną Szkołę Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie we współpracy z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy – PIB, Wojskową Akademią Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie oraz Dynamic Safety Corporation Projekt jest w realizacji od 22 grudnia 2015 roku do 2018 roku. Obejmuje on przeprowadzenie badań naukowych innowacyjnych narzędzi szkoleniowych dla funkcjonariuszy PSP w zakresie zwalczania pożarów wewnętrznych, korzystających z synergii wynikającej z połączenia poprzez platformę integrującą symulatora fizycznego z symulatorami wirtualnymi. Celem projektu jest opracowanie stworzenie wirtualnego (w technologii Cave 3D) i fizycznego systemu szkolenia strażaków i ratowników.

Centralna Szkoła PSP w Częstochowie we współpracy z Politechniką Warszawską, Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB, Astri Polska Sp. z o.o., Szender Marcin MŚP realizuje projekt „Zaawansowane technologie wspomagające przeciwdziałanie zagrożeniom związanymi z powodzią”. Projekt realizowany jest od 22 grudnia 2015 roku do 2018 roku. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych systemu monitorującego wały przeciwpowodziowe z użyciem nieinwazyjnej, latającej bezzałogowej, platformy pomiarowej skanującej z niskiego pułapu lotu i wykorzystaniu zobrażeń lotniczych i satelitarnych. Celem projektu jest opracowanie metodyki wykorzystania stworzonego systemu, program szkoleń oraz propozycje procedur zarządzania ryzykiem powodziowym. Kompleksowy system IT umożliwi gromadzenie, automatyczną analizę danych 3D oraz ich wizualizację dla służb hydrologicznych i specjalistów zarządzania kryzysowego. System umożliwi również geopartykypację w monitoringu wałów przeciwpowodziowych. Jego wdrożenie zapewni efektywne zarządzanie ryzykiem powodziowym, a całość systemu będzie uzupełnieniem dotychczasowych projektów ochrony przeciwpowodziowej. Realizacja projektu przebiega prawidłowo.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej realizuje projekt DRIVER+ „Driving innovation in crisis management for European resilience” współfinansowany ze środków 7 Programu Ramowego

Badań I Rozwoju Technologicznego UE, podprogram Bezpieczeństwo. Projekt współrealizowany jest przez AIT Austrian Institute of Technology GmbH (Austria); ARTTIC (France) Association pour la Recherche et le Développement des methods et processus Industriels - Armines (France); ATOS Spain SA (Spain); Austrian Red Cross Research GmbH (Austria); Centre for Irish and European Security Limited (Ireland); Centro de Innovación Tecnológica para Logística y Transporte Mercan cías Carretera (Spain); Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk CBK (Space Reseach Centre, Polish Academy of Sience); Dansk Røde Kors (Danish Red Cross) (Denmark); Deutsches Zentrum für Luft - und Raumfahrt e. V. - DLR (Germany); DIN Deutsches Institut für Normung e.V. (DIN German Institute for Standardization) (Germany); Disaster Waste Recovery (United Kingdom); Ecorys Nederland B.V. (The Netherlands); Edisoft - Empresa de Servicos e Desenvolvimento de Software SA (Portugal); E - Semble (The Netherlands); EPLFM (Entente Pour la Forêt Méditerranéenne) (France); Estonian Academy of Security Sciences (Estonia); European Organisation for Security SCRL (Spain); European Union Satellite Centre (Spain); Frequentis AG (Austria); Fraunhofer - Gesellschaft zur Förderung der angew andten Forschung e.V. (Germany); GMV Aerospace and Defence SA Unipersonal (Spain); HKV Lijn in Water B.V. (The Netherlands); Institute of Information and Communication Technologies (Bulgaria); ITTI sp. z o.o. (Poland); JRC - Joint Research Centre - European Commission (Belgium); Magen David Adom in Israel (Israel); Myndigheten för Samh ä llsskydd och Beredskap (Sweden); Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetensch-appelijjk Onderzoek - TNO (The Netherlands); Peace Research Institute Oslo - PRI O (Norway); Pole Euro méditerranéen sur les Risques Association (France); Public Safety Communication Europe Forum (Belgium); Q4PR Limited (Ireland); Technisches Hilfswerk, THW (Germany); THG - City of the Hague (The Netherlands); Thales Communications & Security (France); The British Red Cross Society Royal Charter (United Kingdom); Totalf ö rsvarets Forskningsinstitut (Sweden); Universität Stuttgart IAT (Institut für Arbeitswissenschaft und Technologiemanagement) (Germany). Projekt jest na etapie opracowania metodologii realizacji procesu testowania nowych rozwiązań w obszarze zarządzania kryzysowego w oparciu o tzw. środowiska testowe DRIVER+. Trwają prace przygotowawcze do pierwszego z testów zaplanowanego na maj 2018 r. Celem projektu jest wypracowanie kompleksowych sposobów testowania, oceny i wdrażania nowych rozwiązań organizacyjnych, technologicznych i innych w obszarze zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w Europie. Zaplanowany termin końcowy to 30 kwietnia 2020 r.

CNBOP-PIB realizuje projekt badawczy nr 063/BS/CNBOP-PIB/NCBR/2014-2017 pn. „Innowacyjne rozwiązania metod stabilizowania konstrukcji budowlanych i technologicznych w warunkach działań ratowniczych podczas likwidacji skutków katastrofy budowlanej”. Partnerem w tym projekcie oprócz CNBOP jest Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. Zakres prac zrealizowanych w 2016 roku:

1. określenie warunków brzegowych planowanych do wprowadzenia w wirtualnym symulatorze obejmujących zbiór scenariuszy zdarzeń dla różnych typów stabilizacji,
2. zdefiniowanie liczby zdarzeń proponowanych dla każdego rodzaju stabilizacji w oparciu dotychczasowe opracowania ze zdarzeń krajowych i międzynarodowych,

3. przygotowanie zestawów ćwiczeń w oparciu o scenariusze zdarzeń dla poziomu podstawowego i specjalistycznego, opracowanie konspektów ćwiczeń, przygotowanie danych obliczeniowych niezbędnych do prawidłowej pracy systemu, opracowanie funkcjonalności systemu edukacyjnego,
4. zdefiniowanie potrzeb szkoleniowych dopasowanych do systemu edukacyjnego wraz z programami szkolenia oraz wskazanie konkretnych pozycji literaturowych zidentyfikowanych we wcześniejszych etapach projektu,
5. przygotowanie materiałów dydaktycznych zgodnie z przedstawioną specyfikacją (etap III), w tym filmów, rysunków, zdjęć, charakterystyk podpór bez naruszenia prawa własności intelektualnej, stworzono 25 własnych materiałów dydaktycznych.

W projekcie przewidziano doskonalenie wszechstronnej analizy destabilizacji materiałowej i konstrukcyjnej w oparciu o dotychczasowe sytuacje krytyczne występujące podczas katastrof budowlanych i awarii. Szczególne znaczenie będą miały wnioski z opisów i analizy doświadczeń z działań grup poszukiwawczo-ratowniczych oraz uznane osiągnięcia ekspertów z zakresu ochrony ludności. W oparciu o przyjętą systematykę (publikacje o wymiarze monograficznym) i doświadczenie ratownicze wypracowane zostaną koncepcje rozwiązań o charakterze nowatorskim. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na uwarunkowania krajowych zagrożeń utraty stateczności obiektów i opracowanie w odniesieniu do takich zagrożeń metod i rozwiązań systemów materiałowych i sprzętowych. W założeniu mają one znaleźć zastosowanie w procesie budowy stanowisk badawczych (z możliwością pomiaru wyselekcjonowanych parametrów krytycznych) i demonstracyjnych na potrzeby wdrożenia w badaniach i edukacji. Efektem bezpośrednim pracy koncepcyjnej będą założenia konstrukcyjne nowych rozwiązań stabilizacji. Założenia stanowić będą dane wejściowe do projektu systemu i w konsekwencji prototypu wyposażenia zespołu ratowniczego. Wdrożenie systemu i metodologii działań ratowniczych poprzedzić ma badanie i seria eksperymentów ratowniczych w warunkach poligonowych na skonstruowanych stanowiskach demonstracyjno-edukacyjnych. Projekt zakończono w 2017 roku.

Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego - Państwowy Instytut Badawczy (CNBOP-PIB) realizuje projekt badawczy nr.: 064/BW/CNBOP-PIB/NCBiR/2014-2017 - Opracowanie metod neutralizacji zagrożenia wybuchu wytypowanych zbiorników z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi źródłami zasilania w środowisku pożarowym na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Projekt realizowany jest we współpracy z CORONA sp. z o. o., PW, PG oraz SGSP.

Zakres prac wykonany w 2017 r.:

- zadanie 3.16 (wg harmonogramu z wniosku projektowego) pn. „Analiza wymagań oceny zgodności dla prototypu osłon dla ratowników i izolacji zbiorników”,
- zadanie 3.18 (wg harmonogramu z wniosku projektowego) polegające na opracowaniu zbiorczych wyników z całego projektu w ramach realizowanych zadań.

W ramach projektu opracowano innowacyjne techniki i systemy usuwania zagrożenia wybuchem wytypowanych zbiorników z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi

źródłami zasilania w transporcie i magazynowaniu w środowisku pożarowym oraz przygotowanie ujednoliconych zasad postępowania na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych skutkujące zwiększeniem poziomu ich bezpieczeństwa. W ramach projektu szczegółowej analizie poddano możliwości zastosowania innowacyjnych technik i całych systemów zabezpieczeń w odniesieniu do zbiorników i ich wiązek, jak i ochrony ratownika w postaci osłon i możliwości ich wykorzystania w zależności od fazy rozwoju pożaru, gdyż gazy w środowisku pożarowym stwarzają poważne zagrożenie dla interweniujących służb ratowniczych ze względu na znaczne ryzyko ich wybuchu. Opracowano metody postępowania uwzględniające możliwości wykorzystania w tym celu robotów użytkowanych przez służby współdziałające z PSP w celu umieszczenia z ich użyciem ładunków wybuchowych na płaszczu butli w przypadku np. butli z acetylenem lub w celu umieszczenia butli w komorze detonacyjnej służącej kontrolowanemu procesowi spalania, metody wykorzystujące możliwość przestrzelenia płaszcza butli przez strzelca oraz dotychczas stosowaną metodę ciągłego chłodzenia wraz z opisem wymaganych intensywności podawanych prądów wodnych. W ramach projektu poddano analizie systemy zabezpieczenia ratownika w postaci osłon z powłoką polimerową i systemy izolacji zbiorników w celu zabezpieczenia przed oddziaływaniem płomienia w I-jej fazie rozwoju pożaru i możliwości zastosowania pian tłumiących (izolujących przed nagrzewaniem) oraz pian w celu wytłumienia fali nadciśnienia. Zakończono realizację zadania.

CNBOP-PIB realizuje także projekt badawczy nr.: 065/BC/CNBOP-PIB/NCBiR/2016 - Program oceny ryzyka wystąpienia awarii w obiektach przemysłowych stwarzających zagrożenie poza swoim terenem. Partnerami współpracującymi przy tym projekcie są: NCBiR, PW oraz Bera Systems Sp. z o.o. W efekcie realizacji projektu wypracowane zostaną metodyki identyfikacji i określania kluczowych parametrów awarii i ich skutków, identyfikacji scenariuszy awaryjnych, oceny ryzyka obszarowego, identyfikacji efektu domino. Opracowane będą założenia do narzędzia informatycznego. Opracowany zostanie program do oceny ryzyka w zakładach stwarzających zagrożenie poza swoim terenem, przy wykorzystaniu metod analizy ryzyka. Zakres prac wykonanych w 2017 r.:

- opracowanie bazy danych wartości prawdopodobieństwa wystąpienia scenariuszy awaryjnych,
- opracowanie bazy skutków scenariuszy awaryjnych,
- kryteria podziału scenariuszy awaryjnych,
- baza danych wartości progowych i przyporządkowanym im skutkom,
- metodologia określania bezpiecznych odległości,
- projektowanie i budowa stanowisk badawczych wykorzystywanych w trakcie badań poligonowych,
- zbiór danych pomiarowych otrzymanych w trakcie badań poligonowych.

Zadanie zostało zakończone w 2017 r.

CNBOP-PIB realizuje kolejny projekt badawczy 064/BW/CNBOP-PIB/NCBR/2014-2017 pn. „Opracowanie metod neutralizacji zagrożenia wybuchu wytypowanych zbiorników

z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi źródłami zasilania w środowisku pożarowym na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych”. Koniec projektu planowany jest na 2017 rok. Projekt realizowany jest przez konsorcjum złożone z CORONA sp. z o. o., Politechniką Warszawską, Politechniką Gdańską oraz lidera SGSP. W 2016 roku opracowano i przeanalizowano możliwe scenariusze awaryjne dla wybranych zbiorników, butli i wiązek. Na tej podstawie zostały wytypowane poszczególne reprezentatywne zdarzenia awaryjne (RZA), dla których zostały wykonane obliczenia w programach do symulacji zagrożeń (ALOHA, RIZEX-2). Przygotowano wkład do bazy reprezentatywnych scenariuszy awaryjnych. W 2017 roku przygotowano analizę wymagań oceny zgodności dla prototypu osłon dla ratowników i izolacji zbiorników – zbiór zasad procesu oceny zgodności, opis procesu certyfikacji, opis niezbędnych badań i testów dopuszczających do użytkowania oraz spis dokumentacji warunkującej pozytywne przejście procesu certyfikacji. Opracowane zostaną zbiorcze wyniki i podsumowanie projektu. Celem projektu jest opracowanie innowacyjnych technik i systemów usuwania zagrożenia wybuchem wytypowanych zbiorników z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi źródłami zasilania w transporcie i magazynowaniu w środowisku pożarowym oraz przygotowanie ujednoliconych zasad postępowania na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych skutkujące zwiększeniem poziomu ich bezpieczeństwa. W ramach projektu szczegółowej analizie zostaną poddane możliwości zastosowania innowacyjnych technik i całych systemów zabezpieczeń w odniesieniu do zbiorników i ich wiązek jak i ochrony ratownika w postaci osłon i możliwości ich wykorzystania w zależności od fazy rozwoju pożaru, gdyż gazy w środowisku pożarowym stwarzają poważne zagrożenie dla interweniujących służb ratowniczych ze względu na znaczne ryzyko ich wybuchu. Opracowane zostaną metody postępowania uwzględniające możliwości przestrzelenia płaszcza butli przez strzelca oraz dotychczas stosowaną metodę ciągłego chłodzenia wraz z opisem wymaganych intensywności podawanych prądów wodnych. W ramach projektu poddane analizie zostaną systemy zabezpieczenia ratownika w postaci osłon z powłoką polimerową i systemy izolacji zbiorników w celu zabezpieczenia przed oddziaływaniem płomienia w I-iej fazie rozwoju pożaru i możliwości zastosowania pian tłumiących (izolujących przed nagrzewaniem) oraz pian w celu wytlumienia fali nadciśnienia. Zadanie zostanie zakończone w 2017 roku.

Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego - Państwowy Instytut Badawczy (CNBOP-PIB) prowadzi również projekt badawczy nr.: 050/DB/CNBOP-PIB/NCBR/2013-2017 - Metodyka oceny ryzyka na potrzeby system zarządzania kryzysowego RP we współpracy z SGSP, PW, AON oraz Medicore Sp. z o.o. Głównym efektem realizacji zadań w tym projekcie jest opracowanie sześciu scenariuszy zagrożeń wraz z kryteriami akceptowalności i sugerowanymi kryteriami akceptowalności dla poszczególnych scenariuszy, które będą możliwe do zaimplementowania w narzędziu ARMOR. W 2017 r. zrealizowane zostało zadanie IX.13, które objęło opracowanie następujących scenariuszy: epizootie, zagrożenia systemów telekomunikacyjnych, susze, zakłócenia w dostawach energii elektrycznej, zakłócenia w dostawach gazu, zakłócenia w dostawach paliw płynnych. Opracowano sześć scenariuszy zagrożeń wraz z kryteriami akceptowalności i sugerowanymi kryteriami akceptowalności dla poszczególnych scenariuszy oraz zaimplementowanie ich do narzędzia ARMOR. W 2017 r. zrealizowane zostało zadanie

IX.13, które objęło opracowanie następujących scenariuszy: epizootie, zagrożenia systemów telekomunikacyjnych, susze, zakłócenia w dostawach energii elektrycznej, zakłócenia w dostawach gazu, zakłócenia w dostawach paliw płynnych. Zakończono realizację tego zadania.

CNBOP-PIB realizuje także projekt badawczy pn. „Opracowanie sylwetki sensomotorycznej oraz procedury badań wydolnościowych ratowników KSRG w wystandaryzowanych czynnościach ratowniczych”. Zadanie realizowane jest we współpracy z AWF, SA PSP w Krakowie, SGSP oraz WIML. W latach 2015-2016 realizowano zadania polegające na ocenie wypadkowości u strażaków związanej z różnymi rodzajami działań ratowniczych oraz ocenie użytkowej stosowanych przez strażaków środków ochrony osobistej. Wypracowanie kryteriów oceny możliwości sensomotorycznych ratowników KSRG w kontekście optymalizacji doboru indywidualnych środków ochrony osobistej do warunków realizacji czynności ratowniczych, a także zagrożenia związane z awariami substancji toksycznych i palnych, stanowią punkt wyjścia w określaniu poziomu bezpieczeństwa ratowników biorących udział w działaniu ratowniczym oraz innych uczestników awarii. Bezpieczeństwo ratowników jest ściśle związane z zapewnieniem im odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz wdrożeniem właściwego systemu badań wydolnościowych podczas określonych czynności ratowniczych. CNBOP-PIB w roku 2017 zrealizowało zadanie nr 15 (wg harmonogramu z wniosku projektowego) pt. „Analiza techniczno-użytkowa ochron osobistych stosowanych do czynności ratowniczo-gaśniczych pod kątem optymalizacji obciążeń psychofizycznych strażaka”. Głównym celem tego zadania było wypracowanie optymalnych rozwiązań systemu z zastosowaniem ochron osobistych w odniesieniu do wystandaryzowanych czynności ratowniczych. Prace dotyczyły:

- analizy możliwości stosowania różnych ochron osobistych w odniesieniu do czynności ratowniczych,
- weryfikacji parametrów optymalnego i bezpiecznego ubrania.

Podczas ww. prac uwzględniono wyniki pomiarów w warunkach poligonowych oraz laboratoryjnych. Efektem prac jest wypracowanie kryteriów oceny możliwości sensomotorycznych ratowników KSRG w kontekście optymalizacji doboru indywidualnych środków ochrony do warunków realizacji czynności ratowniczych. Wytypowano zagrożenia związane z awariami substancji toksycznych i palnych, stanowiącymi punkt wyjścia w określaniu poziomu bezpieczeństwa ratowników biorących udział w działaniu ratowniczym oraz innych uczestników awarii. Zadania zostało zakończone w 2017 r.

Wskaźniki realizacji:

Lp.	nazwa wskaźnika	wartość bazowa w roku 2013	wartość w roku 2017	wartość docelowa w roku 2020
1.	Średni wiek pojazdów ratowniczo-gaśniczych ochotniczych straży pożarnych	25 lat		15 lat

2.	Stosunek (wyrażony w %) liczby ochotniczych straży pożarnych, które osiągnęły standard zaopatrzenia w kompletny sprzęt i środki ochrony indywidualnej ratownika do ogólnej liczby ochotniczych straży pożarnych	17%		100%
3.	Stosunek (wyrażony w %) liczby ochotniczych straży pożarnych, które osiągnęły standard powiadamiania i alarmowania do ogólnej liczby ochotniczych straży pożarnych	37%		100%
4.	Stosunek (wyrażony w %) liczby podmiotów, które osiągnęły standard wyposażenia w pojazdy pożarnicze do ogólnej liczby ochotniczych straży pożarnych	43%		100%

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2

- KG PSP wskazuje, że w 12 komendach wojewódzkich i 2 szkołach Państwowej Straży Pożarnej brak komórek etatowych ds. kontroli, zapewniających wymaganą jakość kontroli oraz wydajność i skuteczność prowadzonej działalności.
- KG Policji wskazuje, iż zapewnienie jednolitej cyfrowej łączności dla służb i podmiotów ratowniczych napotyka następujące trudności:
  - brak zapewnienia finansowania dla realizacji zadania w odniesieniu do obszaru kraju,
  - niewystarczające zasoby kadrowe Policji, możliwe o wykorzystania przy realizacji zadania,
  - brak podstaw formalno-prawnych do budowy przez Policję jednolitego, w kontekście realizacji zadania, ogólnokrajowego cyfrowego systemu łączności radiowej (OCSŁR Ogólnopolska Cyfrowa Sieć Łączności Radiowej) dla wszystkich służb i podmiotów ratowniczych, w szczególności dla służb podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- TOPR podkreśla, że nadal wypracować form lepszego z pkt widzenia interesu społecznego

wykorzystania potencjału TOPR umożliwiającego wsparcie dla PRM, np. przez śmigłowiec TOPR. Najpoważniejszymi, dodatkowymi wyzwaniami w latach 2018 - 2020 związanymi z ratownictwem górskim realizowanym przez TOPR w ramach zadania zlecanego przez MSWiA, w ocenie organizacji, są:

- konieczność wzrostu środków finansowych na wzrost wynagrodzeń ratowników górskich wraz z pochodnymi (ZUS itd.) - brak ok. 1 mln zł rocznie,
  - zapewnienie środków na rozpoczynające się prace techniczne związane z wymogami przepisów lotniczych (przeglądy i remonty) w latach 2019 - 2021. Szacujemy, że wysokość niezbędnych środków na ten cel to w roku 2019 - ok. 750 tys. zł, w roku 2020 - ok. - 3 800 tys. zł i w roku 2021 - ok. 5 900 tys. zł. Doświadczenia ostatnich lat wskazują jednoznacznie, że tylko śmigłowiec bezpośrednio przystosowany i delegowany do realizacji zadań ratownictwa górskiego jest w stanie realizować te zadania na właściwym poziomie. Oczywiście stanem pożądanym jest możliwość wsparcia tych działań na czas wykonywania prac technicznych przez śmigłowiec Policji czy Wojska,
- GOPR wskazuje:
    - na brak środków na zadania inwestycyjne, szczególnie na remonty i modernizację stacji ratunkowych. Niektóre obiekty eksploatowane są od ponad 30 lat i wymagają pilnych remontów i modernizacji w celu doprowadzenia ich do obowiązujących obecnie standardów tak pod względem ratowniczym jak i socjalnym,
    - nierozwiązanym nadal pozostaje problem zbyt niskich wynagrodzeń dla ratowników etatowych,
    - do uregulowania również pozostają sprawy niewywiązywania się przez niektóre Parki Narodowe z zapisów ustaw: „o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich” oraz „o ochronie przyrody” dotyczących przekazywania 15 % wpływów z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego.
  - MSR opisuje główne trudności i ograniczenia Mazurskiej Służby Ratowniczej w realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą:
    - brak co najmniej kolejnych 6 etatów,
    - brak środków finansowych na paliwo,
    - konieczność pokrycia kosztów działalności bieżącej, które wzrastają co roku
    - brak środków na zadania inwestycyjne, szczególnie na remonty i modernizację obiektów socjalnych eksploatowanych od ponad 35 lat i wymagających pilnych remontów i modernizacji.

Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym

Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkolą służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej prowadzi bieżący monitoring stanu wydatkowania środków budżetowych, prawidłowego funkcjonowania szkół PSP i realizowanych przez nie zadań. KG PSP przedstawiła szczegółowe dane dotyczące wysokości kwot finansowych w 2017 r. przeznaczonych na doskonalenie kadry ratowników oraz kadry dydaktycznej.

Tabela 5 Budżet szkół PSP w 2017 r.

Zestawienie danych na temat budżetu szkół PSP

		w złotych
Wyszczególnienie		2017
		Wykonanie
1	2	3
	Część 42 - Sprawy wewnętrzne	76 887 247,33
	rozdział 75409 - Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	76 887 247,33
1.	Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie	21 495 904,54
2.	Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu	20 024 518,43
3.	Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy	14 374 505,29
4.	Centralna Szkoła PSP w Częstochowie	20 992 319,07

Tabela 6 Zestawienie wydatków na wypłatę rekompensat pieniężnych za przedłużony czas służby strażaków w 2017 r.

Zestawienie wydatków na wypłatę rekompensat pieniężnych za przedłużony czas służby strażaków na podstawie art. 35 ust. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o PSP w 2017 r.

		w złotych
Województwo	§4180 Pozostałe wydatki funkcjonariuszy	

	wykonanie
woj. dolnośląskie	8 873 923,00
KW PSP dolnośląskie	80 759,00
KP PSP dolnośląskie	8 793 164,00
woj. kujawsko-pomorskie	6 825 407,00
KW PSP kujawsko-pomorskie	75 823,00
KP PSP kujawsko-pomorskie	6 749 584,00
woj. lubelskie	6 283 468,00
KW PSP lubelskie	107 544,00
KP PSP lubelskie	6 175 924,00
woj. lubuskie	4 818 178,00
KW PSP lubuskie	91 827,00
KP PSP lubuskie	4 726 351,00
woj. łódzkie	3 322 438,00
KW PSP łódzkie	81 242,00
KP PSP łódzkie	3 241 196,00
woj. małopolskie	7 702 518,00
KW PSP małopolskie	69 502,00
KP PSP małopolskie	7 633 016,00
woj. mazowieckie	12 960 348,00
KW PSP mazowieckie	129 518,00
KP PSP mazowieckie	12 830 830,00
woj. opolskie	2 736 973,00
KW PSP opolskie	16 138,00
KP PSP opolskie	2 720 835,00
woj. podkarpackie	3 429 533,00
KW PSP podkarpackie	62 700,00
KP PSP podkarpackie	3 366 833,00
woj. podlaskie	4 517 185,00
KW PSP podlaskie	89 781,00
KP PSP podlaskie	4 427 404,00
woj. pomorskie	6 382 011,00
KW PSP pomorskie	72 704,00
KP PSP pomorskie	6 309 307,00
woj. śląskie	11 914 203,00
KW PSP śląskie	473 462,00
KP PSP śląskie	11 440 741,00
woj. świętokrzyskie	3 879 686,00
KW PSP świętokrzyskie	73 713,00
KP PSP świętokrzyskie	3 805 973,00
woj. warmińsko-mazurskie	5 445 572,00
KW PSP warmińsko-mazurskie	146 817,00
KP PSP warmińsko-mazurskie	5 298 755,00
woj. wielkopolskie	10 853 091,00
KW PSP wielkopolskie	107 755,00

KP PSP wielkopolskie	10 745 336,00
woj. zachodniopomorskie	5 689 772,00
KW PSP zachodniopomorskie	75 595,00
KP PSP zachodniopomorskie	5 614 177,00
część 85 - Budżety wojewodów - razem	105 634 306,00
Razem KW PSP	1 754 880,00
Razem KP PSP	103 879 426,00
Komenda Główna PSP	91 947,00
Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach	-
Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie	230 090,00
Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu	77 395,00
Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy	321 764,00
Centralna Szkoła PSP w Częstochowie	179 063,00
część 42 - Sprawy wewnętrzne - razem	900 259,00
OGÓLEM PSP	106 534 565,00

Tabela 7 Wydatki na ubezpieczenia w 2017 r.

Zestawienie dotyczące wydatków na ubezpieczenia w 2017 r.

Województwo	§ 4430
	wykonanie
woj. dolnośląskie	142 874,00
KW PSP dolnośląskie	27 821,00
KP PSP dolnośląskie	115 053,00
woj. kujawsko-pomorskie	80 426,00
KW PSP kujawsko-pomorskie	16 146,00
KP PSP kujawsko-pomorskie	64 280,00
woj. lubelskie	198 738,00
KW PSP lubelskie	42 589,00
KP PSP lubelskie	156 149,00
woj. lubuskie	268 883,00
KW PSP lubuskie	39 273,00
KP PSP lubuskie	229 610,00
woj. łódzkie	49 226,00
KW PSP łódzkie	4 764,00
KP PSP łódzkie	44 462,00
woj. małopolskie	244 761,00
KW PSP małopolskie	88 153,00
KP PSP małopolskie	156 608,00
woj. mazowieckie	182 562,00
KW PSP mazowieckie	59 578,00
KP PSP mazowieckie	122 984,00
woj. opolskie	111 366,00
KW PSP opolskie	1 358,00

KP PSP opolskie	110 008,00
woj. podkarpackie	286 495,00
KW PSP podkarpackie	35 483,00
KP PSP podkarpackie	251 012,00
woj. podlaskie	260 293,00
KW PSP podlaskie	33 582,00
KP PSP podlaskie	226 711,00
woj. pomorskie	225 646,00
KW PSP pomorskie	29 599,00
KP PSP pomorskie	196 047,00
woj. śląskie	380 609,00
KW PSP śląskie	245 027,00
KP PSP śląskie	135 582,00
woj. świętokrzyskie	40 300,00
KW PSP świętokrzyskie	18 517,00
KP PSP świętokrzyskie	21 783,00
woj. warmińsko-mazurskie	331 729,00
KW PSP warmińsko-mazurskie	54 162,00
KP PSP warmińsko-mazurskie	277 567,00
woj. wielkopolskie	184 835,00
KW PSP wielkopolskie	51 282,00
KP PSP wielkopolskie	133 553,00
woj. zachodniopomorskie	102 880,00
KW PSP zachodniopomorskie	14 593,00
KP PSP zachodniopomorskie	88 287,00
część 85 - Budżety wojewodów - razem	3 091 623,00
Razem KW PSP	761 927,00
Razem KP PSP	2 329 696,00
Komenda Główna PSP	93 161,00
Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach	1 083,00
Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie	45 990,00
Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu	22 187,00
Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy	-
Centralna Szkoła PSP w Częstochowie	80 929,00
część 42 - Sprawy wewnętrzne - razem	243 350,00
OGÓLEM PSP	3 334 973,00

Tabela 8 Wydatki na konserwację i naprawę sprzętu w 2017 r.

Zestawienie dotyczące wydatków na konserwację i naprawy sprzętu w 2017 r.

w złotych

Województwo	§4270 Zakup usług remontowych							RAZEM §4270
	427001 Remont i naprawa pomieszczeń, budynków i budowli oraz uzbrojenia, sprzętu i wyposażenia	427002 Konserwacja pomieszczeń, budynków i budowli oraz uzbrojenia, sprzętu i wyposażenia	427003 Konserwacja i naprawa sprzętu łącznie oraz masztów i pól antenowych	427004 Konserwacja i naprawa sprzętu informatycznego	427005 Konserwacja i naprawa sprzętu transportowego, pływającego i taboru lotniczego oraz maszyn i urządzeń warsztatowych i stacji paliw	427006 Konserwacja i naprawa sprzętu administracyjno- biurowego, przeciwpożarow ego i przeznaczonego do utrzymania obiektów	427007 Konserwacja i naprawa sprzętu medycznego	
	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie	
woj.dolnośląskie	3 169 847,00	677 344,00	178 262,00	90 596,00	1 093 517,00	151 391,00	3 942,00	5 364 899,00
KW PSP dolnośląskie	795 773,00	32 407,00	160,00	775,00	198 644,00	36 769,00	467,00	1 064 995,00
KP PSP dolnośląskie	2 374 074,00	644 937,00	178 102,00	89 821,00	894 873,00	114 622,00	3 475,00	4 299 904,00
woj.kujawsko-pomorskie	575 798,00	167 755,00	37 200,00	36 470,00	741 439,00	24 204,00	0,00	1 582 866,00
KW PSP kujawsko-pomorskie	132 100,00	5 732,00	4 858,00	1 396,00	82 286,00	4 292,00		230 664,00
KP PSP kujawsko-pomorskie	443 698,00	162 023,00	32 342,00	35 074,00	659 153,00	19 912,00		1 352 202,00
woj.lubelskie	982 323,00	199 712,00	26 828,00	19 508,00	335 112,00	85 615,00	151,00	1 649 249,00
KW PSP lubelskie	123 138,00				16 028,00	4 544,00		143 710,00
KP PSP lubelskie	859 185,00	199 712,00	26 828,00	19 508,00	319 084,00	81 071,00	151,00	1 505 539,00
woj. lubuskie	153 442,00	318 047,00	45 476,00	28 877,00	267 622,00	60 745,00	5 943,00	880 152,00
KW PSP lubuskie	21 062,00	83 338,00	738,00	690,00	18 388,00	22 696,00		146 912,00
KP PSP lubuskie	132 380,00	234 709,00	44 738,00	28 187,00	249 234,00	38 049,00	5 943,00	733 240,00
woj. łódzkie	390 492,00	462 482,00	60 423,00	20 924,00	476 365,00	81 875,00	1 199,00	1 493 760,00
KW PSP łódzkie	27 727,00	8 050,00	7 318,00	5 572,00	14 394,00	3 664,00		66 725,00
KP PSP łódzkie	362 765,00	454 432,00	53 105,00	15 352,00	461 971,00	78 211,00	1 199,00	1 427 035,00

woj. małopolskie	278 357,00	430 470,00	63 970,00	53 061,00	727 998,00	62 440,00	3 359,00	1 619 655,00
KW PSP małopolskie		98 297,00		15 962,00	254 774,00	19 018,00		388 051,00
KP PSP małopolskie	278 357,00	332 173,00	63 970,00	37 099,00	473 224,00	43 422,00	3 359,00	1 231 604,00
woj. mazowieckie	2 186 496,00	1 009 130,00	95 392,00	137 168,00	932 441,00	187 398,00	14 943,00	4 562 968,00
KW PSP mazowieckie	1 286 625,00	169 298,00	34 628,00	57 552,00	137 381,00	67 037,00	4 341,00	1 756 862,00
KP PSP mazowieckie	899 871,00	839 832,00	60 764,00	79 616,00	795 060,00	120 361,00	10 602,00	2 806 106,00
woj.opolskie	43 503,00	107 273,00	34 077,00	5 151,00	282 160,00	36 653,00	0,00	508 817,00
KW PSP opolskie	4 744,00	5 243,00		197,00	3 192,00	1 312,00		14 688,00
KP PSP opolskie	38 759,00	102 030,00	34 077,00	4 954,00	278 968,00	35 341,00		494 129,00
woj.podkarpackie	801 070,00	168 573,00	58 463,00	21 928,00	265 570,00	92 830,00	446,00	1 408 880,00
KW PSP podkarpackie	215 522,00	17 615,00	30 627,00	1 359,00	16 923,00	2 153,00		284 199,00
KP PSP podkarpackie	585 548,00	150 958,00	27 836,00	20 569,00	248 647,00	90 677,00	446,00	1 124 681,00
woj.podlaskie	120 627,00	168 580,00	24 856,00	45 458,00	358 364,00	54 234,00	2 638,00	774 757,00
KW PSP podlaskie	21 650,00	1 536,00	517,00	2 927,00	29 733,00	10 225,00		66 588,00
KP PSP podlaskie	98 977,00	167 044,00	24 339,00	42 531,00	328 631,00	44 009,00	2 638,00	708 169,00
woj.pomorskie	659 210,00	364 928,00	60 389,00	14 267,00	558 652,00	55 333,00	3 457,00	1 716 236,00
KW PSP pomorskie	77 253,00	50 908,00	3 757,00	500,00	21 433,00		173,00	154 024,00
KP PSP pomorskie	581 957,00	314 020,00	56 632,00	13 767,00	537 219,00	55 333,00	3 284,00	1 562 212,00
woj. śląskie	2 385 972,00	459 617,00	78 006,00	69 774,00	840 563,00	141 136,00	6 095,00	3 981 163,00
KW PSP śląskie	611 279,00	16 497,00			41 072,00	47 479,00	455,00	716 782,00
KP PSP śląskie	1 774 693,00	443 120,00	78 006,00	69 774,00	799 491,00	93 657,00	5 640,00	3 264 381,00
woj. świętokrzyskie	343 418,00	779 360,00	9 751,00	6 027,00	172 290,00	40 539,00	2 215,00	1 353 600,00
KW PSP świętokrzyskie	47 533,00	643 367,00		1 667,00	13 277,00	9 893,00		715 737,00
KP PSP świętokrzyskie	295 885,00	135 993,00	9 751,00	4 360,00	159 013,00	30 646,00	2 215,00	637 863,00
woj. warmińsko-mazurskie	411 505,00	332 760,00	50 174,00	20 016,00	399 845,00	61 772,00	1 353,00	1 277 425,00
KW PSP warmińsko-mazurskie	53 592,00	21 941,00	11 834,00	1 929,00	57 131,00	551,00		146 978,00
KP PSP warmińsko-mazurskie	357 913,00	310 819,00	38 340,00	18 087,00	342 714,00	61 221,00	1 353,00	1 130 447,00
woj. wielkopolskie	577 855,00	351 099,00	65 803,00	75 086,00	617 757,00	98 212,00	496,00	1 786 308,00
KW PSP wielkopolskie	109 477,00	25 006,00	2 804,00	8 995,00	46 653,00	2 600,00		195 535,00
KP PSP wielkopolskie	468 378,00	326 093,00	62 999,00	66 091,00	571 104,00	95 612,00	496,00	1 590 773,00
woj. zachodniopomorskie	919 017,00	326 489,00	38 919,00	24 396,00	551 109,00	115 881,00	2 690,00	1 978 501,00
KW PSP zachodniopomorskie		213 320,00	2 583,00		78 448,00	25 621,00	993,00	320 965,00

KP PSP zachodniopomorskie	919 017,00	113 169,00	36 336,00	24 396,00	472 661,00	90 260,00	1 697,00	1 657 536,00
część 85 - Budżety wojewodów - razem	13 998 932,00	6 323 619,00	927 989,00	668 707,00	8 620 804,00	1 350 258,00	48 927,00	31 939 236,00
Razem KW PSP	3 527 475,00	1 392 555,00	99 824,00	99 521,00	1 029 757,00	257 854,00	6 429,00	6 413 415,00
Razem KP PSP	10 471 457,00	4 931 064,00	828 165,00	569 186,00	7 591 047,00	1 092 404,00	42 498,00	25 525 821,00
Komenda Główna PSP	159 770,00	32 927,00	20 677,00	56 976,00	48 156,00	29 856,00		348 362,00
Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach	195 080,00				752,00	18 595,00		214 427,00
Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie	200 628,00	219 247,00	4 523,00	13 061,00	199 141,00	615,00	462,00	637 677,00
Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu	2 329 983,00	49 697,00	3 000,00	6 125,00	106 896,00	119 105,00		2 614 806,00
Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy	41 706,00	124 601,00	11 943,00		44 388,00	3 362,00		226 000,00
Centralna Szkoła PSP w Częstochowie	1 454 957,00	48 113,00	1 883,00	3 241,00	28 001,00	1 033,00		1 537 228,00
część 42 - Sprawy wewnętrzne - razem	4 382 124,00	474 585,00	42 026,00	79 403,00	427 334,00	172 566,00	462,00	5 578 500,00
OGÓŁEM PSP	18 381 056,00	6 798 204,00	970 015,00	748 110,00	9 048 138,00	1 522 824,00	49 389,00	37 517 736,00

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu realizowała budowę stanowiska do ratownictwa wysokościowego i sportu pożarniczego (na poligonie pożarniczym Szkoły Aspirantów PSP). Wybudowano odcinek bieżni lekkoatletycznej stanowiska do ratownictwa wysokościowego i sportu pożarniczego. Stanowisko do ratownictwa wysokościowego i sportu pożarniczego zapewnia ciągłość procesu szkolenia oraz podnosi gotowość ratowniczych służb zawodowych i społecznych organizacji ratowniczych związanych z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków pożarów w obiektach wysokich i wysokościowych jak również umożliwia przeprowadzanie nauki i doskonalenia technik wysokościowych oraz nauki i doskonalenia konkurencji sportu pożarniczego. W związku ze zwiększeniem planu finansowego, realizacja inwestycji podzielona została na dwie części w ramach dwóch odrębnych umów:

- pierwsza zrealizowana w 2016 r., dotycząca budowy stanowiska do ratownictwa wysokościowego i sportu pożarniczego,
- druga zrealizowana w I i II kwartale 2017 r., związana z budową odcinka bieżni lekkoatletycznej.

Zadanie zostało zakończone w 2017 r.

SA PSP w Poznaniu realizowała budowy budynku socjalno-garażowego – Etap I (także na poligonie pożarniczym Szkoły Aspirantów PSP). W roku 2017 zakończono I Etap budowy, który obejmował wykonanie branży budowlana w stanie zamkniętym surowym wraz z częściowym wykonaniem branż: sanitarnej, drogowej, elektrycznej i teletechnicznej. Program inwestycji zakłada zakończenie budowy budynku socjalno-garażowego w roku 2018 r. jednakże dalsza kontynuacja budowy obiektu uzależniona jest od otrzymania przez Szkołę środków budżetowych na realizację powyższego zadania. W momencie otrzymania przez Szkołę środków budżetowych na dokończenie ww. zadania, zostanie przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, które wyłoni wykonawcę robót budowlanych Etapu II budowy budynku socjalno-garażowego.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu zakupiła namiot PCV w miejsce zniszczonego podczas wichury na poligonie pożarniczym Szkoły. Szkoła zakupiła również 184 szt. plandek pokryciowych oraz 184 szt. linek mocujących. Szkoła przy realizacji tego zadania wskazała, iż dostawa została wykonana po wyznaczonym terminie w umowie, opóźnienie w dostawie plandek pokryciowych wyniosło 1 dzień, natomiast opóźnienie w dostawie linek mocujących 7 dni. Kolejnym ważnym działaniem był zakup ubrań specjalnych (101 kpl.) oraz hełmów strażackich (39 szt.).

Szkoła wykonała również remont pomieszczeń III piętra w budynku internatu Szkoły – etap I. W ramach zadania wykonano roboty remontowo-budowlane, przeprowadzono remont instalacji: sanitarnej, wod.-kan., hydrantowej, elektrycznej, teletechnicznej oraz Systemu sygnalizacji pożarowej wraz ze sterowaniem oddymiania klatek schodowych. Wykonanie tego zadania pozwoliło na poprawę stanu technicznego obiektu oraz warunków bytowych dla osób, zakwaterowanych w internacie Szkoły. Wyremontowano również plac wewnętrzny oraz plac przed garażami od ul. Czechosłowackiej. W ramach zadania wykonano: wymianę nawierzchni wraz z podbudową placu wewnętrznego i fragmentu placu od ul. Czechosłowackiej, drogi wewnętrznej oraz chodniki. Dodatkowo utwardzono powierzchnię za budynkiem internatu

z kostki odzyskanej z rozbiórki. Wymieniono progi przy wjazdach do garaży oraz usunięto istniejące i ułożono nowe warstwy poduszki amortyzacyjnej pod wspinalnią. Wykonano prace instalacyjne w zakresie wymiany 7 sztuk studzienek kanalizacyjnych oraz 2 sztuk studzienek telekomunikacyjnych oraz odwodnienia poduszki amortyzacyjnej. Wykonanie tego zadania miało wpływ na poprawę warunków bezpieczeństwa i estetyki obiektów Szkoły. Szkoła wskazała, że nastąpiło opóźnienie umownego zakończenia robót o 8 dni.

Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu wspólnie z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym zorganizowała szkolenia specjalistyczne pt. Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG w zakresie współdziałania z LPR. Szkolenie zrealizowano zgodnie z obowiązującym programem i określonymi w nim wymaganiami. Przeszkolono w zakresie teoretycznym oraz praktycznym 91 strażaków w zakresie współdziałania strażaków z LPR podczas działań.

SA PSP w Poznaniu zorganizowała i samodzielnie przeprowadziła szkolenia specjalistyczne pt. Szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego. Przeszkolono w zakresie teoretycznym oraz praktycznym 13 strażaków w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego.

Kolejnym szkoleniem zorganizowanym w Szkole w Poznaniu we współpracy z Komendą Miejską w Poznaniu są szkolenia specjalistyczne pt. Szkolenie w zakresie hakowego-sygnalisty dla strażaków PSP. Przeszkolono w zakresie teoretycznym oraz praktycznym 19 strażaków w zakresie obsługi specjalistycznego sprzętu.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu organizuje również szkolenia specjalistyczne pt. Szkolenie dla żołnierzy kompani Narodowych Sił Rezerwowych. Szkolenie zrealizowano samodzielnie na obiektach szkolnego poligonu pożarniczego. Przeszkolono żołnierzy wchodzących w skład Kompanii Narodowych Sił Rezerwy w zakresie praktycznym z przeszukania miejsc katastrof budowlanych, udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych oraz obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego. Przeprowadzono również ćwiczenia doskonalące obsługę sprzętu przeciwpowodziowego i metod zabezpieczania wałów przeciwpowodziowych w trakcie powodzi. Przeszkolono 150 żołnierzy.

Ponadto, Szkoła przeprowadziła samodzielnie na obiektach Szkoły szkolenie specjalistyczne pt. Szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej. Przeszkolono osoby zajmujące się ochroną przeciwpożarową na terenie zakładów pracy. W szkoleniach brały udział także osoby, które aktualizowały wcześniej zdobyte uprawnienia. W sumie przeszkolono 301 osób.

Kolejnym szkoleniem organizowanym przez SA PSP w Poznaniu jest szkolenie specjalistyczne pt. Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy medycznej dla ratowników wchodzących w skład nieetatowych grup ratowniczych. Przeszkolono z zasad udzielania pierwszej pomocy pracowników wchodzących w skład nieetatowych grup ratowniczych w takich firmach jak VEOLIA, MPK Poznań, AQUANET. W sumie przeszkolono 207 osób.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej zakupiła programową platformę środowiska symulacji współdziałania systemu SWD-ST oraz SIWCPR na potrzeby szkoleniowe. Dokonano instalacji programowej platformy środowiska symulacji współdziałania systemu SWD-ST oraz SIWCPR na potrzeby szkoleniowe w Pracowni Planowania Cywilnego Wydziału Inżynierii

Bezpieczeństwa Cywilnego SGSP. Zastosowano platformy do zaprojektowania, zaplanowania, organizacji i przeprowadzenia 2 treningów decyzyjnych w ramach przedmiotu Gra decyzyjna realizowanego na I i II stopniu studiów na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne.

Przygotowano Program pt. "Prognozowanie inwestycji PSP w zakresie finansowania europejskiego w latach 2017-2020", zatwierdzony został przez Komendanta Głównego PSP w I kw. 2017 r. Zaplanowano wyposażenie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny szkół i ośrodków szkolenia PSP. W 2017 r. w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej przygotowano elementy cząstkowe do opracowania wieloletniego programu rozwoju infrastruktury szkoleniowej:

- rozpoczęto opracowanie modelowego regulaminu organizacyjnego Ośrodka Szkolenia PSP,
- rozpoczęto opracowanie minimalnego standardu wyposażenia Ośrodka Szkolenia PSP,
- przygotowano w Programie modernizacji służb na lata 2017-2020 obszar doposażenia poligonów pożarniczych w szkołach PSP,
- rozpoczęcie opracowania koncepcji utworzenia ośrodka szkolenia pojazdów uprzywilejowanych.

W ramach tego programu realizowane są projekty:

- DAR – zakup trenerów ogniowych
- Ratownictwo na kolei – zakup symulatora ratownictwa kolejowego

Zadanie będzie realizowane do dnia 31 grudnia 2020 r.

Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużycia w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej regularnie weryfikuje i modyfikuje strukturę i treść szkoleń w oparciu o aktualizowane na bieżąco siatki zagrożeń, na które reagują ratownicy na danym terenie. Dokument „Zasady organizacji doskonalenia zawodowego w PSP” został zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP w dniu 1 grudnia 2016 r. i został wdrożony jako obowiązujący w PSP od dnia 1 stycznia 2017 r. Po sześciu miesiącach od wprowadzenia przeprowadzony został monitoring procesu wdrażania systemowych rozwiązań, opracowano analizę funkcjonowania z wnioskami.

Corocznie oferty szkoleniowe na bazie szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej udostępniane są do wiadomości na stronach internetowych. Zainteresowane podmioty lub organizacje zgłaszają swoje zapotrzebowanie, które jest realizowane w miarę możliwości. Dzięki temu możliwe jest wypełnienie potrzeb szkoleniowych w obszarach niemożliwych do realizacji na bazie funkcjonującego systemu szkolenia PSP tj. szkolenia pirotechniczne realizowane we współpracy ze Strażą Graniczną, współpraca i w ramach niej realizacja potrzeb

szkoleniowych innych służb np. Służbą Ochrony Państwa. należy mieć na uwadze, że możliwości szkoleniowe poszczególnych podmiotów są ograniczone z uwagi na priorytetową realizację własnych potrzeb szkoleniowych.

Organizacja przedsięwzięć edukacyjnych zawartych w planie pracy dydaktycznej szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej realizowana jest 31 grudnia 2017 r. za dany rok kalendarzowy. daje to efekt w postaci wyszkolenia kadr na potrzeby służby oraz na potrzeby innych podmiotów współpracujących.

„Program rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020” realizowany jest w ramach programu modernizacji służb na lata 2017-2020 oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zostały zaplanowane zakupy sprzętowe do szkół do realizacji działalności dydaktycznej danej placówki edukacyjnej PSP. W ramach Programu modernizacji służb na lata 2017-2020 zostały zarezerwowane środki na doposażenie bazy szkoleniowej PSP. Rozpoczęcie realizacji od 2018 roku. Zadanie wykonywane będzie do 31 grudnia 2020 rok.

W ramach stałego odtwarzania zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużywania w działalności szkoleniowej Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu wraz z KG PSP doposażyła technicznie w 2017 r. w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia oraz podniesienia gotowości operacyjnej Kompanii Szkolnej Centralnego Odwołu Operacyjnego:

- łódź płaskodenna z silnikiem strugowym z przyczepą (1 szt.),
- przyczepa do ćwiczeń z piłami (1 szt.),
- agregat prądowórczy min. 5kVA (10 szt.),
- piła do drewna (10 szt.),
- kamera termowizyjna (1 szt.),
- skokochron (1 szt.),
- motopompa (1 szt.),
- narzędzia hydrauliczne (1 kpl.),
- samochód SLRt-nadwozie typu Pick-up (1 szt.),
- aparat powietrzny z maską (17 szt.),
- dron z modułem termowizyjnym do poszukiwań (1 szt.),
- balon oświetleniowy (3 szt.),
- piła dwutarczowa (4 szt.).

W roku 2017 r. także doposażono techniczne zasoby sprzętowe w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia oraz ograniczenia i usuwania zagrożeń radiacyjnych (CBRN):

- czytnik osobistych dawkomierzy promieniowania gamma i neutronowego (1 szt.),
- zestaw do symulacji skażeń czynnikami CBRN z wykorzystaniem światła UV (1 szt.),
- spektrometr promieniowania gamma (1 szt.),
- lekkie ubrania chemoodporne do zagrożeń CBRN (10 szt.),
- rękawice chemoodporne do zagrożeń CBRN (10 szt.),
- buty chemoodporne do zagrożeń CBRN (10 par),
- źródła promieniotwórcze (kpl.1).

Ze względu na brak możliwości zakupu i dostawy osobistych dawkomierzy promieniowania gamma i neutronowego (10 szt.) w roku 2017, w związku z art. 181 ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2017 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2426), zakup i dostawę przesunięto na I kwartał 2018r.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie w wyniku przeprowadzonego przetargu zakupiła ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy oraz lekki samochód ratownictwa technicznego o łącznej wartości 1.379.240,00 zł sfinansowane z tzw. ustawy modernizacyjnej. Otrzymany sprzęt będzie wykorzystywany w realizacji zadań dydaktyczno-szkoleniowych, a także przyczyni się do poprawy warunków prowadzonych zajęć i zachowania ciągłości procesu szkolenia. Będzie także wykorzystywany przez szkolną JRG w działaniach operacyjnych. W ramach środków budżetowych, a także własnych, CS PSP zakupiła:

- Aparaty powietrzne nadciśnieniowe butlowe
- Agregaty oddymiające
- Łódź płaskodenna z silnikiem strugowodnym i przyczepką
- Zestaw narzędzi hydraulicznych z pompą wielonarzędziową
- Pilarki do drewna
- Agregaty prądotwórcze od 5 kW do 20 kW
- Kamery termowizyjne – przenośne
- Skokochron
- Symulator naprężeń elementów drewna do ćwiczeń z piłami na przyczepce.

Sprzęt ten przyczyni się do poprawy warunków prowadzonych zajęć i zachowania ciągłości procesu szkolenia.

Komendant Główny PSP powołał zespół do prac nad projektami nowelizacji rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 724)

oraz nowelizacji rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 717 i 2221 oraz z 2017 r. poz. 254). Jego zadaniem było m.in. opracowanie projektów nowelizacji tych rozporządzeń oraz wypracowanie rekomendacji dla Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zasad przyznawania dodatków służbowych i motywacyjnych. Wśród zdiagnozowanych przez zespół problemów były trudności z pozyskaniem kadry instruktorskiej i wykładowczej dla szkół i ośrodków szkolenia, zaproponowano więc podjęcie działań mających na celu umożliwienie pozyskania i utrzymania najlepszych specjalistów do realizowania zadań w szkołach i ośrodkach szkolenia (wzmocnienie konkurencyjności m. in. poprzez motywatory płacowe). Zespół przedstawił Komendantowi Głównemu PSP projekt nowelizacji wspomnianego wyżej rozporządzenia dotyczącego uposażenia strażaków, w którym przedstawiono propozycje:

- zwiększenia grupy uposażenia dla instruktorów w ośrodkach szkolenia PSP,
- możliwości przyznania dodatku specjalnego dla nurka instruktora,
- możliwości przyznania dodatku specjalnego dla strażaków prowadzących na podstawie skierowania, zajęcia na szkoleniach, kursach i w innych formach kształcenia realizowanych w szkołach i ośrodkach szkolenia PSP.

Dalsze postępowanie będzie stosowne do dyspozycji Komendanta Głównego PSP.

Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.

W ramach *Celu nr 3 obejmującego Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych*, szkolenie żołnierzy i pracowników wojska realizowane jest w oparciu o akty regulujące szkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP)⁸ a ich przebieg i organizacja nadzorowana jest przez Koordynatora Ratownictwa Medycznego MON.

Szkolenie na potrzeby MON prowadzone jest w 3 centrach szkolenia - Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce, Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu (Szkoła Specjalistów Pożarnictwa w Grupie) oraz w Wojskowym Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi. Szkolenie realizowane jest przez wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną, która stale podnosi swoje kwalifikacje i umiejętności praktyczne.

Centra szkolenia dysponują nowoczesną bazą szkoleniową o zróżnicowanej specyfice umożliwiającej prowadzenie zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych trenażerów czy symulatorów wysokiej wierności. Zasoby sprzętowe i materiałowe w miarę ich zużywania są

---

⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz.U. 2008 r. nr 229 poz. 1537) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz.U. 2011 r. nr 299 poz. 1778)

stale uzupełnianie zgodnie z procedurami zaopatrywania Sił Zbrojnych RP.

Centra szkolenia posiadają wewnętrzny system oceny ewaluacji szkolenia. Uczestnicy kursów KPP są poddawani ocenie przed rozpoczęciem kursu i po jego zakończeniu. Ankiety ewaluacyjne, dzięki cennym ocenom kursantów wpływają również pozytywnie na podnoszenie poziomu kursów i efektywności szkolenia.

Na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji szkolenia w 2017 r. we wszystkich centrach szkolących na potrzeby MON zrealizowano łącznie 36 edycji kursu KPP, w tym:

- 18 edycji w Wojskowym Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi;
- 12 edycji w Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce;
- 6 edycji w Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu (Szkoła Specjalistów Pożarnictwa w Grupie).

Łącznie, na kursach KPP prowadzonych w centrach szkolących na potrzeby MON przeszkolono 1031 żołnierzy i pracowników wojska. Dodatkowo w ramach przygotowania żołnierzy i pracowników wojska do egzaminu recertyfikującego uprawnienia, a w CSL w Grudziądzu, prowadzone były czterodniowe szkolenia przygotowujące do egzaminu potwierdzającego posiadanie tytułu Ratownika. Łącznie odbyło się 21 edycji szkolenia przygotowującego do recertyfikacji, podczas których przygotowano 476 żołnierzy i pracowników wojska.

WCKMed w Łodzi w 2017 roku wprowadziło platformę e-learningową przygotowującą do egzaminu teoretycznego z KPP. Platforma zawiera przykładowe pytania z zakresu KPP oraz testy egzamin. Platforma dostępna jest dla szerokiego grona odbiorców - poprzez oficjalną stronę WCKMed www.wckmed.wp.mil.pl.

Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM

Minister Zdrowia monitoruje rozwiązania usprawniające system specjalizacji lekarskich poprzez skrócenie okresu uzyskiwania tytułu specjalisty. Wspierany jest w realizacji tego zadania przez Wojewodów, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Centrum Egzaminów Medycznych.

Według Centralnego Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską, liczba lekarzy specjalistów (tj. lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w danej dziedzinie medycyny) w dziedzinie medycyny ratunkowej wynosi 998, w tym 998 lekarzy wykonujących zawód (stan na dzień 31 grudnia 2017 r.).

Na postępowania kwalifikacyjne w 2017 r. w dziedzinie medycyny ratunkowej Minister Zdrowia przyznał łącznie 189 miejsc rezydenckie. Aktualnie uprawnienia do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej posiada 161 jednostek

dysponujących 935 miejscami szkoleniowymi. Prowadzenie naboru na specjalizację oraz realizacja szkolenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinie medycyny ratunkowej odbywa się w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy, tj. ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2015 r. poz. 464, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2013 r., poz. 26).

Zadanie to realizowane jest w systemie ciągłym. W wyniku tych działań następuje wzrost liczby lekarzy posiadających tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny ratunkowej. Przyczyną ewentualnych trudności w realizacji ww. zadania może być ograniczone zainteresowanie lekarzy podejmowaniem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej

W ramach Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 w latach 2009 – 2015 realizowano kursy specjalizacyjne i doskonalące w zakresie medycyny ratunkowej dla lekarzy, ratowników medycznych oraz dyspozytorów medycznych, jak również kursy z zakresu pielęgniarstwa ratunkowego, resuscytacji krążeniowo-oddechowej, wykonania konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej oraz wykonania dojścia doszpikowego dla pielęgniarzek i pielęgniarzy.

Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie (CMKP) w ramach projektu *Wsparcie systemu ratownictwa medycznego poprzez kształcenie zawodowe lekarzy, ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych* w latach 01.09.2009 r. – 30.06.2015 r. wydatkowało kwotę 28 016 934 PLN (98,27% zaplanowanych środków). W ramach projektu 366 lekarzy ukończyło pełen cykl kursów specjalizacyjnych, przeszkolono 9131 ratowników medycznych w ramach kursów doskonalących oraz 1320 dyspozytorów medycznych. Przeprowadzono 285 kursów specjalizacyjnych dla lekarzy, 376 kursy doskonalące dla ratowników medycznych, 84 kursy doskonalące dla dyspozytorów medycznych. Ponadto utworzono bazę danych uczestników projektu oraz Centrum Symulacji na bazie Ośrodka Nowoczesnych Metod Kształcenia CMKP oraz zorganizowano 35 seminariów, które ukończyło 633 ratowników, 7 seminariów, które ukończyło 125 dyspozytorów medycznych.

W ramach projektu *Profesjonalne pielęgniarstwo systemu ratownictwa medycznego w Polsce – wsparcie kształcenia podyplomowego* Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w terminach 01.10.2009 r. – 30.06.2015 r. wydatkowało środki w kwocie 19 751 782 PLN (co stanowi 97,37% planowanych środków). Od początku realizacji projektu 6443 pielęgniarek/pielęgniarzy ukończyło kurs kwalifikacyjny z zakresu pielęgniarstwa ratunkowego, a 4238 pielęgniarek/pielęgniarzy ukończyło kurs specjalistyczny z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej, 1609 pielęgniarek/pielęgniarzy ukończyło kurs specjalistyczny z zakresu wykonania konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej oraz wykonania dojścia doszpikowego. W ramach projektu zostało przeprowadzonych 188 edycji kursu kwalifikacyjnego „Pielęgniarstwo ratunkowe”, przeprowadzono 123 edycje kursu specjalistycznego resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz 84 edycje kursu specjalistycznego „Wykonanie konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej oraz wykonania dojścia doszpikowego”. Ponadto zorganizowano 5 jednodniowych regionalnych konferencji informacyjno-szkoleniowych dla pielęgniarek/pielęgniarzy. Utworzona została elektroniczna baza danych, a także zostało zorganizowanych 5 jednodniowych warsztatów roboczych dla

organizatorów kształcenia oraz 4 konferencje promocyjno-informacyjne dla m.in. decydentów systemu i organizatorów kształcenia.

W ramach osi priorytetowej V PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, V Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działania 5.4 *Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych* wsparciem obejmowane są projekty dotyczące doskonalenia zawodowego pracowników innych zawodów istotnych z punktu widzenia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w obszarach istotnych dla zaspokojenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych, w tym m.in. dla ratowników medycznych, dyspozytorów medycznych oraz pilotów Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Od początku realizacji programu zawarto 8 umów o dofinansowanie na łączną kwotę ok. 9,1 mln zł, w tym 7,67 mln zł dofinansowania z EFS dotyczących realizacji szkoleń dla ratowników medycznych oraz dyspozytorów medycznych.

W odniesieniu do realizacji celu trzeciego dotyczącego kierunku działania 3.4 - *Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM*, w związku z niewielkim zainteresowaniem lekarzy odbywaniem specjalizacji w dziedzinie medycyny ratunkowej wprowadzono podwyżki wynagrodzenia zasadniczego dla lekarzy rezydentów, w szczególności w dziedzinach priorytetowych i deficytowych, co miało na celu uatrakcyjnienie lekarzom podejmowanie szkolenia specjalizacyjnego m.in. w dziedzinie medycyny ratunkowej i doprowadzenie do zwiększenia liczby specjalistów funkcjonujących w systemie ochrony zdrowia w tym obszarze (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2017 r. w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizację w ramach rezydentury (Dz. U. poz. 2017)).

Od września 2017 r. medycyna ratunkowa została także objęta projektem pn.: „Rozwój kształcenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych kraju”, który ma na celu m.in. stymulować wzrost liczby specjalistów w deficytowych dziedzinach poprzez wsparcie procesu kształcenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinach istotnych z punktu widzenia epidemiologiczno-demograficznego kraju. W ramach projektu wsparcie obejmuje m. in. organizowanie kursów specjalistycznych dla lekarzy, wsparcie finansowe specjalizujących się lekarzy, oraz organizowanie kursów doskonalących dla lekarzy w formie konferencji szkoleniowych. Medycyna ratunkowa jest specjalizacją modułową jednolitą. Czas trwania szkolenia specjalizacyjnego w tej dziedzinie dla lekarzy nieposiadających odpowiedniej specjalizacji I lub II stopnia, lub tytułu specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, lub zrealizowanego i zaliczonego odpowiedniego modułu podstawowego trwa 5 lat.

Natomiast lekarze posiadający:

- 1) specjalizację I lub II stopnia w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii dziecięcej, chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych, ortopedii i traumatologii lub pediatrii;
- 2) specjalizację II stopnia w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu, oraz lekarze, którzy zrealizowali i zaliczyli moduł podstawowy w zakresie chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych lub pediatrii

– odbywają szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie medycyny ratunkowej w ciągu 3 lat.

W dniu 2 września 2016 roku w ramach Osi priorytetowej V PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, V Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działania 5.4 *Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych* ogłoszony został konkurs nr POWR.05.04.00-IP.05-00-004/16 pn. Doskonalenie zawodowe pracowników innych zawodów istotnych z punktu widzenia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w obszarach istotnych dla zaspokojenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych.

Nabór wniosków trwał od 3 do 24 października 2016 roku. W ramach konkursu dofinansowanie mogły otrzymać projekty, które przewidują realizację szkoleń i kursów dla pracowników innych zawodów istotnych z punktu widzenia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia m.in. dla:

- ratowników medycznych,
- dyspozytorów medycznych,
- pilotów Lotniczego Pogotowia Ratunkowego,
- zatrudnionych w publicznym systemie ochrony zdrowia (tj. zatrudnionych na umowę o pracę lub umowę cywilno-prawną w podmiocie leczniczym posiadającym kontrakt z OW NFZ).

Ocena formalno-merytoryczna zakończyła się 2 stycznia 2017 roku. W dniu 16 stycznia 2017 r. IOK (instytucja organizująca konkurs) przekazała zaproszenia do negocjacji wnioskodawcom. Dnia 3 kwietnia 2017 r. IOK opublikowała listę rankingową.

W ramach konkursu zawarto 8 umów o dofinansowanie na łączną kwotę ok. 9,1 mln zł, w tym 7,67 mln zł dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych

Komenda Główna PSP odnotowała zwiększoną liczbę szkoleń w systemie e-learningowym i ich udział w ogólnej puli szkoleń o 30%. W 2016 r. przeprowadzono 340 tego szkoleń w formule e-learning i blended learning, natomiast w 2017 r. – 484. Z uwagi na specyfikę działalności PSP wprowadzenie nauki na odległość jest bardzo ograniczona, ponieważ wiele szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności wymaga fizycznego udziału w szkoleniu, gdzie łączy się element teorii z praktyką.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej zorganizowała i przeprowadziła szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej w formie blended learning. Na platformie e-learningowej zamieszczono 14 kursów/bloków tematycznych i blok organizacyjny wprowadzający do szkolenia (66h e-wykładów, 5h e-ćwiczeń) oraz 6h zajęć praktycznych w laboratorium

i 6h zajęć praktycznych w zakładzie pracy. Ponadto opracowano e-moduł wyboru prac końcowych, 6 zestawów e-testów egzaminacyjnych i e-ankiety ewaluacyjnej.

Sukcesywne udostępniane są na platformie e-learningowej SGSP treści wykładów wraz z ćwiczeniami, dostępnymi dla słuchaczy do momentu zakończenia szkolenia. Słuchacze objęci byli opieką mentorską wykorzystującą narzędzia komunikowania się: forum, e-mail, czat. W połowie szkolenia bądź w jego ostatnim etapie odbywał się 2-dniowy zjazd stacjonarny, podczas którego przeprowadzone zostały obowiązkowe zajęcia praktyczne na terenie SGSP – 6h i w zakładzie pracy – 6h. Każdy z uczestników miał też obowiązek wykonania i zaliczenia pod opieką nauczycieli 4 zadań w systemie zdalnym oraz napisania pracy końcowej. Po upływie 5-7 tygodni od rozpoczęcia szkolenia przeprowadzony był egzamin końcowy (elektroniczny test) w siedzibie SGSP. Dla uczestników zostało udostępnionych 14 materiałów skryptowych opracowanych do każdego bloku tematycznego. W ciągu roku prowadzona była na bieżąco aktualizacja tych materiałów oraz treści kursów i hiperłączy na platformie e-learningowej. W 2017 roku odbyły się 4 edycje szkolenia. 206 uczestnikom, którzy spełnili warunki dopuszczenia do egzaminu końcowego i go zdali, wydano zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

W Szkole Głównej Służby Pożarniczej prowadzone są studia podyplomowe w zakresie Bezpieczeństwo i Higiena Pracy w części e-learningowe. W 2017 roku dokonano aktualizacji i przeprowadzenia na odległość 3 kursów komplementarnych (blended learningowych) dla słuchaczy studiów podyplomowych BHP-8 (ogółem 18h spośród 103h dydaktycznych). Udostępniono słuchaczom 3 kursy zdalne złożone z 6 bloków tematycznych opartych na samokształceniu z pomocą nauczyciela/autora. Kursy te charakteryzują się asynchroniczną formą kontaktu (forum, komunikator pocztowy, e-mail) oraz częściowo na modelu e-akademickim. Ogółem w e-kursach wykorzystano szeroko narzędzia platformy i pomoce multimedialne (m.in. prezentacje interaktywne, poradniki, słowniki pojęć, quizy podsumowujące wiedzę, zadania on-line i off-line, testy). E-zajęcia przeprowadzono od dnia 10 kwietnia 2017 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku, 93 słuchaczy objętych e-learningiem przedmiotów pierwszego semestru studiów podyplomowych BHP-8 zaliczyło kursy.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej prowadzi stacjonarne i niestacjonarne studia dla studentów Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego oraz Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego w części e-learningowej. Aktualizowano i przeprowadzono na odległość 3 kursy komplementarne (blended learningowych) dla słuchaczy Studiów Podyplomowych BHP-8 (ogółem 18 h spośród 103 h dydaktycznych). Wdrożono 10 e-kursów komplementarnych oraz przeprowadzono na odległość 35 e-kursów w liczbie 235 godzin dydaktycznych. Zajęcia realizowane były od 15 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. i od 15 października 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. 20 studentów WIBC (sem. letni) i 180 studentów (sem. zimowy) oraz 650 studentów WIBP (sem. letni) i 1030 (sem. zimowy) zaliczyło przedmioty objęte e-learningiem.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Szkoła Główna Służby Pożarniczej prowadzi studia I stopnia dla strażaków w służbie stałej na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego w części e-learningowej. Wspomaga to zajęcia laboratoryjne z wykorzystaniem narzędzi platformy e-learningowej dla studentów II roku studiów stacjonarnych WIBP. Udostępniono studentom modułów ćwiczeniowych z przedmiotu „Środki gaśnicze i neutralizujące” opartych na

wspomaganiu zajęć prowadzonych w laboratorium. Ogółem w e-kursach wykorzystano szeroko narzędzia e-nauczania platformy e-learningowej. Realizacja e-zajęć trwała od 15 lutego 2017 r. do 30 grudnia 2017 r. Omówiono zdalnie sprawozdania z ćwiczeń objętych e-learningiem zajęć laboratoryjnych dla 165 studentów.

Witryna Edukacyjna SGSP wykorzystywana jest we wspieraniu procesu dydaktycznego materiałami uzupełniającymi wykłady prowadzone w salach. W 2017 roku udostępnione zostały części materiałów dydaktycznych dla 8 grup studentów Wydziałów Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Materiały udostępniane były sukcesywnie, zgodnie z założeniami wykładowców i planu zajęć. Założono konta dostępne dla grup studenckich z ich obsługą poprzez serwer pocztowy w domenie e-sgsp.edu.pl. Po utworzeniu przez CENpI kont grup studenckich, autor materiału/wykładowca samodzielnie zamieszcza materiały do pobrania i informacje dla studentów. Zadanie to było realizowane od stycznia 2017 do 30 stycznia 2018 roku.

Witryny Edukacyjnej uczestniczy również we wspomaganiu uczestników szkoleń i seminariów w materiały dydaktyczne uzupełniające treści wykładowe. 4 grupom słuchaczy udostępniono materiały dydaktyczne do 27 przedmiotów. Opracowano i zmodyfikowano do wersji skryptowej 50 plików autorskich materiałów dydaktycznych. Udostępnienie materiałów miało miejsce od stycznia do grudnia 2017 r. Możliwy był dostęp do aktualnych materiałów i zawartych w nich przepisów.

Witryna Edukacyjna wspomaga również słuchaczy studiów podyplomowych w materiały dydaktyczne. Materiały dydaktyczne do 186 przedmiotów zostały udostępnione słuchaczom 12 grup studenckich z 8 rodzajów studiów podyplomowych Wydziałów Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Opracowano i zmodyfikowano ponad 450 plików autorskich materiałów dydaktycznych oraz opublikowano je w wersji skryptowej i udostępniono w Witrynie Edukacyjnej SGSP. Dostęp do materiałów możliwy jest po zalogowaniu tylko dla grup uczestniczących w wykładach prowadzonych w formie tradycyjnej. Udostępnienie materiałów trwało od stycznia 2017 do grudnia 2017 r. Ułatwiło to przygotowanie się ok. 600 słuchaczom studiów podyplomowych do zaliczeń i egzaminów semestralnych oraz egzaminu końcowego.

Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego - Państwowy Instytut Badawczy (CNBOP-PIB) realizuje projekt badawczy nr.: 066/DA/CNBOP-PIB/NCBiR/2016 - Opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast. CNBOP współpracuje przy projekcie z SGSP, SA PSP w Krakowie oraz Dynamic Safety Corporation Spółka z o. o. Zakres planowanych prac w 2017 r.:

- opracowanie koncepcji systemu sensorów do prototypu Systemu OZAB. Scenariusze sytuacyjne użycia Systemu OZAB,
- opracowanie projektu technicznego zestawu sensorów,
- opracowanie zestaw sensorów wraz z dokumentacją do prototypu Systemu OZAB,

- opracowanie schematycznych map pomieszczeń.

Celem projektu jest stworzenie innowacyjnego, teleinformatycznego systemu wspomagania zarządzania bezpieczeństwem w kontekście podniesienia poziomu bezpieczeństwa kompleksów obiektów zabytkowych ze szczególnym uwzględnieniem wszelkich barier i specyficznych uwarunkowań terenowych, w tym wypracowanie rozwiązań w drodze analizy systemu opiniowania i potencjalnej certyfikacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych obiektów zabytkowych. Zakończono realizację zadania.

Wskaźniki realizacji

Lp.	nazwa wskaźnika	wartość bazowa w roku 2013	wartość w roku 2017	wartość docelowa w roku 2020
1.	Wykorzystanie potencjału dydaktycznego i logistycznego bazy szkoleniowej Państwowej Straży Pożarnej na cele szkoleniowe realizowane przez PSP.	75%		90%
2.	Stosunek (wyrażony w %) liczby szkoleń e-learningowych realizowanych przez służby zawodowe do liczby szkoleń realizowanych metodą tradycyjną	1%		5%

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3

- Minister Zdrowia wskazuje, iż przyczyną ewentualnych trudności w realizacji monitorowania rozwiązań usprawniających system specjalizacji lekarskich poprzez skrócenie okresu uzyskiwania tytułu specjalisty może być ograniczone zainteresowanie lekarzy podejmowaniem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej.
- SGSP wskazuje, że za mała liczba osób w Zespole, w tym od półtora roku brak designera treści, ogranicza możliwości opracowania większej liczby e-kursów przy obecnym modelu kształcenia na odległość oraz zachowaniu dotychczasowych standardów i wysokiej jakości interaktywnych multimedialnych materiałów dydaktycznych wykorzystywanych

w e-kursach. Trudnością napotykaną przy realizacji zadania jest jakość wizualna materiałów oraz nieprzestrzeganie praw autorskich do rysunków i zdjęć zamieszczanych w materiałach dydaktycznych przez ich autorów.

Podsumowanie prac w 2017 roku

Pod koniec 2016 roku rozpoczęły się prace nad projektem zarządzenia MSWiA w sprawie powołania Zespołu do spraw opracowania projektu zmian w „Programie Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020”. W dniu 14 lutego 2017 roku w Dzienniku Urzędowym Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ogłoszone zostało Zarządzenie nr 5 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 lutego 2017 roku w sprawie powołania Zespołu do spraw opracowania projektu zmian w „Programie Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020”. Prace Zespołu rozpoczęły się w II kwartale 2017 roku. W skład Zespołu weszli przedstawiciele MSWiA, KG PSP, KG Policji oraz KG Straży Granicznej. Prace Zespołu od kwietnia do listopada 2017 r. i przeanalizowano:

- PRiOL w kontekście SOR i jego działań strategicznych,
- ustawowe zadania służb, które powieła PRiOL,
- tzw. ustawę modernizacyjną,
- zmianę modelu dofinansowania jednostek OSP,
- projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej,
- wskazano zadania, których realizacja wynika wprost z obowiązujących przepisów lub innych dokumentów strategicznych.

Zespół po analizie PRiOL oraz dokumentów rządowych wyciągnął następujące wnioski:

- najważniejsza słabość/wada PRiOL - nie stanowi on podstawy do ubiegania się o środki finansowe, jest natomiast wyznacznikiem kierunków i priorytetów, które w pierwszej kolejności powinny być finansowane z dostępnych źródeł. Przyjęcie takiego założenia stanowi istotną rozbieżność między Programem a założeniami strategii „Sprawne Państwo 2020”, której zapisy wskazały na potrzebę opracowania Programu (w roku 2013);
- zadania ujęte w PRiOL są realizowane w ramach obowiązujących przepisów lub innych dokumentów strategicznych, dlatego ewentualna rezygnacja z Programu nie przyniesie negatywnych skutków dla realizacji tych zadań. Członkowie Zespołu zgodnie stwierdzili, iż rezygnacja z dublowania zadań oraz podwójnej sprawozdawczości będzie korzystna dla realizacji zadań;
- zalecenia wynikające z kontroli ówczesnego Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSW w ramach kontroli realizacji PRiOL w KG PSP.

Ponadto, w dniu 14 lutego 2017 roku Rada Ministrów przyjęła *Strategię na rzecz odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, tj. SOR, która na nowo definiuje wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Nowa *Strategia SOR* zastąpiła dotychczasową *Strategię Rozwoju Kraju 2020 (SRK)*. *Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo*. Jednym z kierunków interwencji SOR w dziedzinie bezpieczeństwa jest *poprawa ochrony*

ludności przed skutkami zagrożeń dla bezpieczeństwa powszechnego. Zaplanowane w tym obszarze działania przewidują:

- Zwiększenie skuteczności przygotowania, przeciwdziałania i reagowania w sytuacjach zagrożeń, w tym poprawę efektywności zarządzania kryzysowego.
- Określenie funkcjonowania, zasad i sposobu realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie integracji i pomocy humanitarnej.
- Doskonalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji ratowników.

Projekty strategiczne przewidziane do realizacji w SOR w większości konsumują cele zapisane w PRiOL i je doprecyzowują. Są to:

- Krajowy System Ratowniczy (dokument regulacyjny);
- Centralna Baza Magazynowa (CBM) (dokument kompleksowy);
- Modernizacja radiowego analogowego systemu alarmowania i powiadamiania ludności opartego o elektroniczne syreny alarmowe (dokument kompleksowy);
- Skuteczna ochrona ludności i obrona cywilna (dokument regulacyjny).

Mając na uwadze wszystkie powyższe elementy, Zespół zarekomendował podjęcie działań zmierzających do uchalenia Uchwały Nr 59/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 polegających na:

- porozumieniu się MSWiA z podmiotami uczestniczącymi w Programie (MON, MZ, społeczne organizacje ratownicze, a także BBN) w celu odstąpienia od dalszej realizacji PRiOL w kształcie przyjętym Uchwałą Nr 59/2014 Rady Ministrów
- przygotowaniu przez MSWiA projektu uchwały Rady Ministrów uchylającej uchwałę Nr 59/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020.

Wnioski i rekomendacje Zespołu zostały przedstawione kierownictwu resortu do akceptacji w grudniu 2017 r.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 roku o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” (Dz. U. poz. 2140) ustanawia Program, który umożliwi unowocześnienie wyposażenia i sprzętu, budowę nowych i modernizację eksploatowanych obiektów, wzmocnienie motywacyjności systemów uposażeń funkcjonariuszy oraz zapewnienie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników. Ustawa określa zakres i kierunki modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017–2020, wielkości łącznych oraz dodatkowych środków z rezerw celowych, z podziałem na formacje i przedsięwzięcia. W wydatkach na modernizację Państwowej Straży Pożarnej ujęte zostały łącznie środki dla jednostek finansowanych z części 42 – Sprawy wewnętrzne, dotacje dla jednostek włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i jednostek ochotniczych straży pożarnych

realizujących zlecone im zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz dla komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) finansowanych w ramach części 85 – Budżety wojewodów. Program będzie realizowany przez Komendantów Głównych: Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej a także jednostki organizacyjne formacji (dysponujące środkami budżetowymi) im podlegające i przez nich nadzorowane lub kontrolowane oraz przez Szefa Biura Ochrony Rządu, a nadzór nad realizacją Programu będzie sprawowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Program obejmuje następujące przedsięwzięcia:

1. inwestycje budowlane (budowa nowych, przebudowa i modernizacja użytkowanych obiektów),
2. wymianę sprzętu i wyposażenia formacji:
  - transportowego, w tym statków powietrznych i jednostek pływających,
  - uzbrojenia i techniki specjalnej,
  - informatyki i łączności,
  - wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy,
3. wzmocnienie motywacyjności systemu uposażeń funkcjonariuszy,
4. zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych.

Wykaz najważniejszych zadań/przedsięwzięć zakończonych w ramach Programu w 2017 roku

1. SWD Policji został wdrożony we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji, na obszarze całego kraju.
2. realizacja założeń ustawy z dnia 15 grudnia 2016 roku o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” (Dz. U. poz. 2140).
3. Prace Zespołu do spraw opracowania projektu zmian w „Programie Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020”.

Spis tabel

Tabela 1 Użycie sił i środków Dowództwa Generalnego RSZ w sytuacjach kryzysowych w 2017 roku.....	28
Tabela 2 Wybrane kategorie zagrożeń zawarte w KMZB na dzień 31 grudnia 2017 r.	37
Tabela 3 Wybrane kategorie zagrożeń z podziałem na poszczególne garnizony i liczbą dokonanych zgłoszeń	37
Tabela 4 Obozy MDP w 2017 r. organizowane ze środków MSWiA	43
Tabela 5 Budżet szkół PSP w 2017 r.	61
Tabela 6 Zestawienie wydatków na wypłatę rekompensat pieniężnych za przedłużony czas służby strażaków w 2017 r.	61
Tabela 7 Wydatki na ubezpieczenia w 2017 r.....	63
Tabela 8 Wydatki na konserwację i naprawę sprzęty w 2017 r.	65